

STANOVISKO REPUBLIKOVEJ ÚNIE ZAMESTNÁVATEĽOV

Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 69/2018 Z. z. o kybernetickej bezpečnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov

<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2024/264>

Materiál v pripomienkovom konaní do 19.06.2024

Stručný popis podstaty materiálu najmä jeho relevancie z pohľadu RÚZ

Materiál bol predložený do medzirezortného pripomienkového konania Národným bezpečnostným úradom na základe Úlohy B.1 z uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 55 z 1. februára 2024.

Cieľom a obsahom materiálu je najmä:

Účelom návrhu zákona je transpozícia smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2555 zo 14. decembra 2022 o opatreniach na zabezpečenie vysokej spoločnej úrovne kybernetickej bezpečnosti v Únii, ktorou sa mení nariadenie (EÚ) č. 910/2014 a smernica (EÚ) 2018/1972 a zrušuje smernica (EÚ) 2016/1148 (smernica NIS 2). Zmenou prístupu k identifikácii povinných subjektov, tzv. prevádzkovateľov základnej služby, dochádza k rozšíreniu pôsobnosti na ďalšie subjekty. Upravuje sa a precizuje hlásenie incidentov, podporuje sa dobrovoľné hlásenie, ako aj hlásenie zraniteľností. Smernicou NIS 2 sa odstraňuje rozdiel medzi prevádzkovateľom základnej služby a poskytovateľom digitálnej služby, a samotné regulované subjekty – prevádzkovatelia základných služieb, sa de facto rozdeľujú na základe ich dôležitosti do dvoch kategórií, na kľúčové subjekty – prevádzkujúce kritickú základnú službu a dôležité subjekty – ostatní prevádzkovatelia základných služieb. Návrh zákona tak podľa pravidiel smernice NIS 2 zavádza prahovú hodnotu veľkosti subjektu (stredné podniky podľa článku 2 prílohy k odporúčaniu 2003/361/ES alebo presahujúce limity pre stredné podniky), do regulácie ale spadajú aj subjekty kritického významu bez hodnotenia ich veľkosti. V návrhu zákona sa upravujú a precizujú bezpečnostné opatrenia tak, aby reflektovali nové bezpečnostné štandardy a posilňuje sa nástroj analýzy rizík pre aplikáciu bezpečnostných opatrení. Zavádza sa minimálna úroveň bezpečnostných opatrení ako základná prahová hodnota určujúca bazálnu úroveň bezpečnosti v štáte. Taktiež sa posilňuje dohľadová činnosť, podporuje sa vzdelávanie, dopĺňa sa zodpovednosť a posilňuje sa funkcia manažéra kybernetickej bezpečnosti.

Návrh zákona má nadobudnúť účinnosť dňa 01.01.2025

Postoj RÚZ k materiálu

Návrh novely zákona sa predkladá predovšetkým s cieľom zjednodušiť podmienky pre podnikateľské prostredie, ako aj pre fyzické osoby (občanov) v postavení vlastníkov a držiteľov vozidiel. **RÚZ k návrhu predkladá nižšie uvedené pripomienky, ktorých cieľom je doplniť výnimky zo zákazov jász platných na diaľniciach a cestách I. triedy a ďalšie zjednodušenia pri výkone inšpekcie práce, výmeny vodičských preukazov a prihlasovania vozidiel.**

Pripomienky RÚZ k predkladanému materiálu

1. Všeobecná zásadná pripomienka k návrhu zákona ako celku

Navrhujeme v návrhu zákona jednoznačne definovať rozsah poskytovania základnej služby a kritickej základnej služby v rámci činnosti prevádzkovateľa tejto služby, po ktorého prekročení bude možné prevádzkovateľa základnej služby resp. prevádzkovateľa základnej kritickej služby zapísať do registra prevádzkovateľov základnej služby.

Odôvodnenie:

Považujeme za nevyhnutné jednoznačne ustanoviť hranicu rozsahu poskytovania základnej služby a kritickej základnej služby vo vzťahu k rozsahu všetkých poskytovaných služieb toho-ktorého subjektu, až po ktorej prekročení, bude možné zapísať prevádzkovateľa základnej služby resp. prevádzkovateľa kritickej základnej služby do registra prevádzkovateľov základnej služby. Ako príklad je nevyhnutné uviesť, že v rámci vykonávania jednotlivých činností v rámci jedného podnikateľského subjektu môže dôjsť aj k výkonu činnosti resp. poskytnutia služby spadajúcej do

prílohy č. 1 a/alebo č. 2 návrhu zákona pričom táto činnosť resp. poskytovanie služby bude poskytované v marginálnom rozsahu oproti poskytovaniu služby, ktorú daný subjekt poskytuje primárne. Môže sa jednať napr. o obchodné spoločnosti, ktoré v rámci svojich výrobných závodov majú nainštalované kogeneračné jednotky, z ktorých vyrobenú elektrickú energiu skoro celú spotrebujú avšak v niektorých prípadoch môže dôjsť k situácii, že v prípade prebytku vyrobenej elektrickej energie tento prebytok predávajú do siete. Na účely návrhu zákona však vykonávanie týchto služieb (výroba a predaj elektriny) spadá pod konkrétny typ subjektu (elektroenergeticky podnik a účastník trhu) v rámci sektora (energetika) s vysokou úrovňou kritickosti. Považujeme však za absurdné aby sa na podniky, ktoré vykonávajú činnosť v niektorom zo sektorov podľa prílohy č. 1 a/alebo prílohy č. 2 len okrajovo voči svojej hlavnej činnosti, vzťahoval návrh zákona. V opačnom prípade návrh zákona je v príkrom rozpore najmä so zásadou proporcionality. Ako sa ustanovuje aj v bode 7 preambuly smernice NIS 2, členské štáty by mali stanoviť, že určité malé podniky a mikro podniky, ktoré spĺňajú určité kritéria, ktoré naznačujú kľúčovú úlohu pre spoločnosť, hospodárstvo alebo pre určité odvetvia alebo druhy služieb by mali patriť do rozsahu pôsobnosti tejto smernice. Zároveň v bode 21 preambuly smernice NIS 2 sa ustanovuje, že Komisia by mohla poskytovať usmernenia na podporu členských štátov pri vykonávaní ustanovení tejto smernice týkajúcich sa rozsahu jej pôsobnosti a hodnotení primeranosti opatrení, ktoré sa majú prijať podľa tejto smernice, najmä pokiaľ ide o subjekty s komplexnými obchodnými modelmi alebo prevádzkovým prostredím, keď subjekt môže súčasne spĺňať kritériá pre kľúčové aj dôležité subjekty alebo môže súčasne vykonávať činnosti, z ktorých niektoré patria do rozsahu pôsobnosti tejto smernice a niektoré sú z neho vyňaté. Zastávame názor, že na základe vyššie uvedeného, je jednoznačne preukázané, že rozhodujúcim faktorom pri posúdení činnosti, na ktoré by sa mal návrh zákona uplatňovať by mala byť kľúčová úloha pre spoločnosť, hospodárstvo alebo určité odvetvie alebo druh služby, a teda, návrhom zákona by mali byť regulované iba subjekty, ktorých činnosti vykonávané v niektorom zo sektorov podľa prílohy č. 1 alebo prílohy č. 2 možno považovať za kľúčové.

2. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 1

V § 1 Predmet zákona navrhujeme formulovať uvádzaciu vetu nasledovne:

„S cieľom riadiť kybernetickú bezpečnosť a zabezpečiť efektívne riešenie kybernetických bezpečnostných incidentov tento zákon upravuje.“

Odôvodnenie:

Nie je terminologicky presné zedefinovanie cieľa, cieľom nie je zachovať, ale do budúcnosti riešiť a riadiť zabezpečenie kybernetickej bezpečnosti.

3. Pripomienka k čl. I. – vloženie nového novelizačného bodu

V §2 ods. 2 písm. a) navrhujeme upraviť text nasledovne:

2. vykonáva opatrenia s cieľom zachovania kybernetickej bezpečnosti, ak nemožno určiť miesto podľa bodu 1., alebo ak osoba neprijíma rozhodnutia podľa bodu 1. na území členského štátu Európskej únie (ďalej len „členský štát“), alebo

3. má prevádzkareň s najvyšším počtom zamestnancov spomedzi prevádzkarní umiestnených v členských štátoch, ak sa nepostupuje podľa bodu 1. alebo 2.,

Odôvodnenie:

Nesprávna referencia

4. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 6 a 81

Obávame sa, že článok 4 smernice NIS2 nebol riadne transponovaný do návrhu zákona a výsledné legislatívne riešenie zadáva dôvod na potenciálne konanie o nesprávnej transpozícii s Komisiou, pretože nový návrh § 33 vôbec nezodpovedá článku 4 NIS2 a je s ním dokonca v rozpore (napr. v nadväzujúcom § 19 ods. 2 proti ustanoveniu článku 4 ods. 1 NIS2). Výklad o správnej transpozícii čl. 4 je podobne rozpracovaný v oznámení Komisie: Pokyny Komisie k uplatňovaniu čl. 4 odst. 1 a 2 smernice NIS2 z 13.9.2023 (ďalej len „oznámenie Komisie“). Zvlášť ako finančné inštitúcie upozorňujeme na str. 10, kde sa podrobne rieši vzťah NIS2 a nariadenia DORA. „...V dôsledku toho sa namiesto ustanovení smernice (EÚ) 2022/2555 uplatňujú ustanovenia nariadenia (EÚ) 2022/2554 týkajúce sa riadenia rizík v oblasti informačných a komunikačných technológií (ďalej len „IKT“) (článok 6 a nasl.), riadenie incidentov súvisiacich s IKT, a najmä oznamovanie závažných incidentov súvisiacich s IKT (článok 17 a nasl.), ako aj

testovanie digitálnej prevádzkovej odolnosti, (článok 24 a nasl.), dojednanie o zdieľaní informácií (článok 25) a riziká v oblasti IKT spojeného s tretími stranami (článok 28 a nasl.).“ Návrh zákona (napr. § 24) ide v rámci oznamovania incidentov vo vzťahu k niektorým finančným inštitúciám ako sú banky proti ustanoveniam a zmyslu smernice NIS2 upraveného článkom 4 ods. 1 a tiež nariadeniu DORA v článku 47 ods. 2 a 3, keď sa podľa týchto ustanovení majú incidenty na finančnom trhu hlásiť príslušnému orgánu dohľadu na finančnom trhu, ktorý incidenty následne ohlási (či na nich spolupracuje) ďalším príslušným úradom podľa NIS2. Upozorňujeme, že tento princíp hlásenia podľa DORA a NIS2 je potom zvlášť užitočný pre cezhranične pôsobiace finančné inštitúcie, ktoré vďaka tomu budú hlásiť incidenty iba jednému orgánu v celej EÚ namiesto orgánov niekoľkých, ako je v súčasnosti podľa legislatívnej úpravy požadované. K tomu bližšie Oznámenie Komisie: „Členské štáty by preto nemali na finančné subjekty, na ktoré sa vzťahuje nariadenie (EÚ) 2022/2554, uplatňovať ustanovenia smernice (EÚ) 2022/2555 o povinnostiach týkajúcich sa riadenia kybernetických bezpečnostných rizík a oznamovania a o dohľade a vymáhanie....Príslušné orgány podľa nariadenia (EÚ) 2022/2554 by mali tiež odovzdávať podrobnosti o závažných incidentoch súvisiacich s IKT a prípadne o významných kybernetických hrozbách tímom CSIRT, príslušným orgánom alebo jednotným kontaktným miestam podľa smernice (EÚ) 2022/2555. To možno dosiahnuť poskytnutím okamžitého prístupu k oznámeniam o incidentoch a ich odovzdávaním buď priamo, alebo prostredníctvom jednotného kontaktného miesta. Bezpečnostné opatrenia by sa podľa návrhu zákona mali pravdepodobne riadiť v bankách len podľa DORA, ale z textácie zákona nemožno vylúčiť, že to tak byť nemusí. Prosíme o objasnenie právneho režimu pre banky týkajúceho sa bezpečnostných opatrení. Upozorňujeme teda, že navrhovaná právna úprava môže predstavovať pre banky a ďalšie finančné inštitúcie tzv. gold-plating a zmatečnosť, keď sa bude musieť zložito vykladať, aké konkrétne ustanovenie sa v prípade daného subjektu použije. Z tohto dôvodu odporúčame doslovne transponovať článok 4 smernice NIS2.

5. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 7

V uvedenom ustanovení navrhujeme slovné spojenie „možno zapísať“ nahradiť slovami „bude zapísaná“

Odôvodnenie:

Navrhujeme odstrániť neurčitost v celom texte zákona ohľadom toho, či úrad zapíše osobu do zoznamu alebo ju môže zapísať. V prípade druhej možnosti je vhodná definícia, za akých podmienok úrad osobu do zoznamu zapíše.

6. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 8

§3 ods. 1, písm. f) ZoKB navrhujeme formulovať nasledovne:

„f) dostupnosťou záruka, že údaj alebo poskytovaná služba je pre používateľa, informačný systém, sieť alebo zariadenie prístupná bez zbytočného odkladu, keď je údaj alebo poskytovaná služba potrebná a požadovaná.“

Odôvodnenie:

Dostupnosť informačného systému, siete alebo zariadenia je možné zabezpečiť v nadväznosti na predchádzajúcu požiadavku alebo potrebu na informačný systém, sieť alebo zariadenie so zohľadnením objektívnych kritérií majúcich vplyv na uvedenú dostupnosť. Zároveň z dôvodu, že uvedený pojem „vo chvíli“ nie je bližšie definovaný, navrhujeme použiť legislatívny pojem „bez zbytočného odkladu“.

7. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 10

§3 ods. 1, písm. j) ZoKB navrhujeme formulovať nasledovne:

„j) kybernetickou hrozbou každá okolnosť, udalosť alebo činnosť, ktorá by mohla poškodiť, narušiť alebo negatívne ovplyvniť kybernetický priestor a mohla mať negatívny vplyv na kybernetickú bezpečnosť,

Odôvodnenie:

Legislatívno- technické spresnenie podľa smernice NIS2

8. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 11

§3 ods. 1, písm. k) ZoKB navrhujeme formulovať nasledovne:

„k) významnou kybernetickou hrozbou hrozba, o ktorej možno na základe jej charakteristík predpokladať, že má potenciál spôsobiť závažný kybernetický bezpečnostný incident alebo môže mať iný závažný vplyv na kybernetický priestor a mohla by mať negatívny vplyv na kybernetickú bezpečnosť tým, že spôsobí značnú hmotnú alebo nehmotnú

ujmu podľa kritérií v Prílohe č. 3; nevyhnutným predpokladom pre značnú hmotnú alebo nehmotnú ujmu je existencia kybernetického incidentu so schopnosťou spôsobiť značnú ujmu podľa jednotlivých kritérií Dopadu kybernetického bezpečnostného incidentu v Prílohe č. 3..“

Odôvodnenie:

Navrhujeme jednotne uvádzať podľa definície v písm j) a súčasne bližšie upraviť aj podmienky čo sa rozumie značnou hmotnou alebo nehmotnou ujmu. Príloha č. 3 je predmetom našej samostatnej pripomienky.

9. Pripomienka k čl. I. novelizačný bod 11 a 13

V § 3 v písmenách k), n) o) p) v texte „významnou kybernetickou hrozbou hrozba“ chýba slovo „je“

Odôvodnenie:

Všetky tieto body sú nezrozumiteľne napísane – je nutné ich preformulovať, resp. opraviť

10. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 11

V §3 ods. 1 písm. l) navrhujeme vypustiť.

Odôvodnenie:

Zavádza sa nový pojem, nie je ale jasné o akú situáciu sa bude jednať vo väzbe na iné predpisy, ktoré upravujú riadenie štátu v krízových situáciách, najmä zákon č. 387/2002 Z.z alebo zákon 42/1994 Z.z a či sa má jednať o osobitný inštitút alebo bude súvisieť s vyhlásením krízovej situácie alebo mimoriadnej situácie, ktoré sú ale potom upravené v iných predpisoch. Nejasné aj vo väzbe na novo dopĺňané ust § 27 ods. 11. , či § 5 ods. 1 písm r)

11. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 12

V §3 ods. 1, písm. m) ZoKB navrhujeme formulovať nasledovne:

„m) kybernetickým bezpečnostným incidentom akákoľvek udalosť, ktorá má z dôvodu narušenia kybernetickej bezpečnosti za následok narušenie alebo negatívne ovplyvnenie dôvernosti, dostupnosti alebo integrity údajov alebo poskytovaných služieb poskytovaných alebo prístupných prostredníctvom sietí a informačných systémov,“.

Odôvodnenie:

Terminologické upresnenie v súlade so smernicou NIS 2

12. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 14

V §3 ods. 1, písm. v) ZoKB navrhujeme formulovať nasledovne:

„v) správou názvov TLD

1. správa domény najvyššej úrovne .SK, vykonávaná pre tretie osoby, vrátane súčasnej registrácie názvov domén druhej úrovne pod doménou najvyššej úrovne .SK a“

Odôvodnenie:

Uvedené by sa malo týkať len SK-NIC, a nemali by tam spadnúť ostatní registrátori domén 2.úrovne, táto kategória má osobitné vymedzenie v písm. y)

13. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 14

V §3 ods. 1, písm. v) ZoKB navrhujeme formulovať nasledovne:

„ y) službou registrácie názvu domény služba, ktorú vykonáva registrátor alebo zástupca konajúci v mene registrátorov, ako napríklad poskytovateľ alebo predajca služieb registrácie súkromia alebo proxy, ktorej cieľom je vznik práva na využívanie domény druhej úrovne držiteľom domény v dohodnutom rozsahu a za dohodnutých podmienok..“.

Odôvodnenie:

Navrhujeme zosúladiť s úpravou v smernici NIS2, ktorá je jasnejšia. Odporúčame prípadne doplniť a upresniť aj v dôvodovej správe, ktoré subjekty by mali pod definíciu spadnúť a budú mať povinnosti podľa § 22 a či sa to má týkať aj registrátorov domény druhej úrovne.

14. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 21

V §5 ods. 1, písm. l) ZoKB navrhujeme formulovať nasledovne:

„l) vedie a spravuje

1. register prevádzkovateľov základných služieb,
2. register základných služieb a kritických základných služieb
3. zoznam akreditovaných jednotiek CSIRT,
4. zoznam autorizovaných orgánov posudzovania zhody podľa čl. 58 ods. 7 písm. e) nariadenia (EÚ) 2019/881,
5. zoznam vydaných certifikátov kybernetickej bezpečnosti“

Odôvodnenie:

Napriek tomu že zákon rozlišuje medzi základnou službou a kritickou základnou službou resp. prevádzkovateľom kritickej základnej služby, na ktorú prípadne majú nadväzovať ďalšie povinnosti, nie je premietnuté vedenie takejto informácie v registri. Navrhujem doplniť.

15. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 23

V §5 ods. 1, písm. r) ZoKB navrhujeme formulovať nasledovne:

r) zasiela včasné varovania

Odôvodnenie:

Navrhujeme vypustiť kompetenciu v časti, ktorá riešia vyhlásenie stavu ohrozenia kybernetickej bezpečnosti SR. Uvedený inštitút nie je bližšie popísaný v zákone (spôsob jeho vyhlásenia, trvanie, možné kompetencie úradu a pod). Inde v texte sa spomína pojem kybernetická kríza.

16. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nového novelizačného bodu

V §5 ods. 1, písm. v) ZoKB navrhujeme formulovať nasledovne:

„v) požiada certifikovaného audítora kybernetickej bezpečnosti o vykonanie auditu u prevádzkovateľa základnej služby,“

Odôvodnenie:

Navrhujeme vypustiť kompetenciu úradu, kvôli zabezpečeniu nezávislosti úradu ako akreditačnej autority.

17. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 29

V §5a ods. 3 ZoKB navrhujeme formulovať nasledovne:

(3) Akreditovanou osobou10b) pre certifikáciu kybernetickej bezpečnosti pre úroveň záruky vysoká10c) môže byť len organizácia, ak spĺňa podmienky podľa osobitného predpisu.10d)

Odôvodnenie:

Navrhujeme použiť schému platnú pre systémy manažérstva podľa ISO/IEC 27006-1 a ISO/IEC 17021-1. Aby zabezpečila nestrannosť a nezávislosť a využili všetky princípy sú dlhodobo používané a osvedčené.

18. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 31

V §6 ods. 5, písmeno c) ZoKB navrhujeme formulovať nasledovne:

„c) oznamuje prevádzkovateľovi základnej služby zraniteľnosť, ktorá sa ho týka a bezprostredne súvisí so sieťou a informačným systémom podieľajúcim sa na poskytovaní základnej služby a môže mu odporučiť opatrenia na zamedzenie jej zneužitelnosti a lehotu na jej odstránenie; opatrenia na úseku kontroly a riešenia kybernetických bezpečnostných incidentov tým nie sú dotknuté,“

Odôvodnenie:

Navrhujeme precizovať o aké zraniteľnosti sa jedná. Keďže v rámci kybernetického priestoru sa vyskytujú aj zariadenia koncových užívateľov, na ktoré nemá prevádzkovateľ základnej služby žiaden dosah, nie je možné aby aplikoval opatrenia na ich riešenie.

19. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 32

V § 7 ods. 5 navrhujeme na konci doplniť novú vetu v znení: „Národná stratégia kybernetickej bezpečnosti sa predkladá na rokovanie vlády až po absolvovaní procesu pripomienkového konania podľa osobitného predpisu).“.

V § 7 ods. 7 navrhujeme na konci doplniť novú vetu v znení: „Národný plán reakcie na rozsiahle kybernetické bezpečnostné incidenty a kybernetické krízy sa predkladá na rokovanie vlády až po absolvovaní procesu pripomienkového konania podľa osobitného predpisu).“.

Zároveň navrhujeme doplniť novú poznámku pod čiarou v znení: „x) zákon č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov“.

Odôvodnenie:

Navrhujeme, aby Národná stratégia kybernetickej bezpečnosti a Národný plán reakcie na rozsiahle kybernetické bezpečnostné incidenty a kybernetické krízy prešli riadnym resp. mimoriadnym medzirezortným konaním za zachovania procesu a pravidiel vyplývajúcich zo zákona č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 400/2015 Z. z.“) nakoľko predmetné dokumenty majú obsahovať, okrem iného, aj samotné opatrenia, ktorých potrebná implementácia sa s najväčšou pravdepodobnosťou dotkne všetkých zainteresovaných subjektov. Predmetným doplnením by sa zároveň zabezpečil súlad s programovým vyhlásením vlády SR 2023 – 2027, v zmysle ktorého sa vláda, okrem iného, zaviazala k predvídateľnosti legislatívneho prostredia a efektívnemu a konštruktívnemu odbornému dialógu so sociálnymi partnermi, pričom na tento účel bude v prierezovej oblasti podnikateľského prostredia stimulovať konštruktívnu medzirezortnú spoluprácu, ako aj funkčný a pružný sociálny dialóg.

20. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 33

V §8 ods. 2 písm. c), i) navrhujeme nasledovné úpravy:

Doplniť písmeno c) nasledovne

c) register kybernetických bezpečnostných incidentov, verejne dostupných zraniteľností, kybernetických hrozieb, kybernetických kríz a udalostí odvrátených na poslednú chvíľu,

Doplniť na konci odseku novú vetu:

Informácie podľa písmena c) a g) sa môžu zverejniť len v takej miere v akej zverejnenie neohrozí bezpečnosť a prevádzku základných služieb alebo prevádzkovateľov základných služieb.

Doplniť nové písmeno:

i) register základných služieb a kritických základných služieb.

Odôvodnenie:

Zverejnenie informácií by nemalo viesť k narušeniu kybernetickej bezpečnosti a tým samotného zmyslu tohto zákona. Poukazujeme aj na recitál 58 smernice NIS2. Súčasne poukazujeme aj na to, že by bolo vhodné doplniť do registra aj to že sa rozlišuje medzi základnými službami a kritickými základnými službami ako poukazujeme aj k § 5 ods. 1. V prípade, že informácie o kritickej infraštruktúra nemajú a nemôže byť súčasťou registra, tieto sa nezverejnia.

21. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 37

Navrhujeme upraviť text:

Doplniť v § 10a ods. 1 okrem doplneného slova “alebo prílohy č. 2” , na konci slová “alebo porušenia osobitnej povinnosti mlčanlivosti alebo tajomstva podľa osobitného predpisu”.

Navrhované znenie § 10a ods. 1:

Orgán verejnej moci, prevádzkovateľ základnej služby, právnická osoba a fyzická osoba sú povinní poskytnúť úradu na plnenie jeho úloh podľa tohto zákona požadovanú súčinnosť a informácie získané z vlastnej činnosti dôležité na zabezpečenie kybernetickej bezpečnosti; informácie sa poskytujú len za podmienky, že ich poskytnutím nedôjde k ohrozeniu plnenia konkrétnej úlohy podľa osobitného predpisu^{13a}) alebo spravodajskej služby podľa osobitného predpisu¹³) alebo k odhaleniu jej zdrojov, prostriedkov, totožnosti osôb, ktoré konajú v jej prospech, alebo k ohrozeniu medzinárodnej spravodajskej spolupráce alebo k porušeniu osobitnej povinnosti mlčanlivosti a zachovaniu tajomstva podľa osobitného predpisu XX.

Poznámka pod čiarou:
XX Zákon č. 452/2021

Odôvodnenie:

Poskytovanie súčinnosť nemôže ísť nad rámec iných osobitných predpisov, ktoré upravujú za akých podmienok možno sprístupniť napr. telekomunikačné, či bankové tajomstvo.

22. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nového novelizačného bodu

V §9 ods. (1) e) ZoKB „e) v spolupráci s úradom určuje špecifické sektorové identifikačné kritériá podľa § 18 ods. 3,“ navrhujeme vypustiť.

Odôvodnenie:

Odkazuje na zrušené znenie §18, identifikačné kritériá sa v novom znení nedefinujú a nepoužívajú

23. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 41

V §15 ods. 2, písmeno i) ZoKB navrhujeme formulovať nasledovne:

„i) vykonávaním primeraného neinvazívneho hodnotenia zraniteľnosti siete a informačného systému správcov alebo prevádzkovateľov, ktorým poskytujú služby a verejne prístupných sietí a informačných systémov spôsobom, ktorý nemá negatívny vplyv na tieto siete a informačné systémy, ako ani na služby, ktoré poskytujú a činnosti, ktoré zabezpečujú; neinvazívne hodnotenie zraniteľnosti sa vykonáva na náklady, zodpovednosť a prostriedkami toho, kto plní úlohy podľa ods. 1).“

Odôvodnenie:

V súlade so zásadou proporcionality navrhujeme precizovať oprávnenie vykonávať neinvazívne hodnotenie zraniteľnosti primeraným spôsobom, a to nielen vo vzťahu k prípadným negatívnym vplyvom, ale aj čo do frekvencie a rozsahu takýchto hodnotení. Zároveň navrhujeme ustanovenie precizovať aj vo vzťahu k vymedzeniu znášania prípadných nákladov spojených s takýmto hodnotením, ako aj súvisiacej zodpovednosti.

24. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 43

V §15 ods. 5, ZoKB navrhujeme formulovať nasledovne:

„(5) Ten, kto plní úlohy jednotky CSIRT môže určovať spôsob, rozsah a prioritizáciu prostriedkov a zdrojov pri poskytovaní preventívnych služieb a reaktívnych služieb prostredníctvom objektívnych kritérií, založených na analýze rizík zraniteľnosti, kybernetických hrozieb, kybernetických kríz a kybernetických bezpečnostných incidentov.“

Odôvodnenie:

Navrhujeme odstrániť poslednú vetu, pretože pojem bol z nového návrhu zákona vyňatý, proces klasifikácie informácií a kategorizácie sietí bol nahradený analýzou rizík.

25. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 45

V § 17 navrhujeme za ods. 1 doplniť nový odsek 2 v znení: „Subjekty, ktoré majú partnerské podniky, alebo ktoré sú prepojenými podnikmi a v prípade, že tieto subjekty sú nezávislé od svojich partnerských alebo prepojených podnikov, pokiaľ ide o siete a informačné systémy, ktoré daný subjekt používa pri poskytovaní svojich služieb, a pokiaľ ide o služby, ktoré daný subjekt poskytuje, nemožno pre účely tohto zákona určiť tieto subjekty za subjekty spĺňajúce a prekračujúce limity pre stredný podniky x) a zapísať ich do registra prevádzkovateľov základnej služby.“. Zároveň navrhujeme doplniť novú poznámku pod čiarou v znení: „y) článok 2 prílohy k odporúčaniu 2003/361/ES“. Ostatné odseky § 17 navrhujeme primerane prečíslovať.

Zároveň navrhujeme v danej súvislosti znenie § 18 ods. 3, za bodkočiarkou nahradiť nasledovným znením: „na toto oznámenie a spôsob zápisu, na povinnosť oznamovania zmien a ich zápis a na posúdenie presiahnutia podmienok veľkosti pre stredný podnik sa použije § 17 odsek 2 až 6 a 9 primerane.“.

Odôvodnenie:

S cieľom zabrániť tomu, aby sa subjekty, ktoré majú partnerské podniky, alebo ktoré sú prepojenými podnikmi, považovali za kľúčové alebo dôležité subjekty v prípadoch, kde by to bolo neprimerané navrhujeme transponovať do návrhu zákona bod 16 preambuly smernice NIS 2. V zmysle daného bodu môžu členské štáty pri uplatňovaní článku 6 ods. 2 prílohy k odporúčaniu 2003/361/ES zohľadniť mieru nezávislosti subjektu vo vzťahu k jeho partnerským alebo prepojeným podnikom. Členské štáty môžu zohľadniť najmä skutočnosť, že subjekt je nezávislý od svojich partnerských alebo prepojených podnikov, pokiaľ ide o sieť a informačné systémy, ktoré daný subjekt používa pri poskytovaní svojich služieb, a pokiaľ ide o služby, ktoré daný subjekt poskytuje. Analýza vplyvov predložená v rámci predbežného pripomienkového konania absolútne abstrahovala pri výpočte dotknutých osôb od prepojených a partnerských podnikov. Nakoľko je bežné, že prepojené a partnerské podniky nezdediajú sieť a informačné systémy, dochádza tak k neadekvátnemu rozšíreniu okruhu povinných osôb. To si uvedomuje aj Komisia, a preto umožňuje členským štátom vyňať z pôsobnosti zákona tento okruh subjektov. Prepojené a partnerské podniky sú často malými a strednými podnikmi bez dostatočného finančného a personálneho kapitálu na zabezpečenie takejto komplexnej povinnosti a zložitej problematiky, a zároveň vzhľadom na svoju „veľkosť“ nepredstavujú žiadne riziko v oblasti kybernetickej bezpečnosti. Navrhované doplnenie je zároveň v súlade s programovým vyhlásením vlády SR 2023 – 2027 pričom naplňa záväzok vlády, v zmysle ktoré sa vláda bude usilovať o vytvorenie prostredia zjednodušením povinností a odstraňovaním prekážok. Zároveň si dovoľujeme poukázať na stanovisko MH SR, ktoré uvádza, že využitie goldplatingu pri transpozícii alebo implementácii legislatívy EÚ môže byť nežiaduce a preto by predkladateľ nemal ísť nad rámec minimálnych (nevyhnutných) požiadaviek legislatívy EÚ. Na základe vyššie uvedené navrhujeme primerane doplniť osobitnú časť dôvodovej správy, kde za druhý odsek navrhujeme doplniť nový tretí odsek v znení: „S cieľom zabrániť tomu, aby sa subjekty, ktoré majú partnerské podniky, alebo ktoré sú prepojenými podnikmi, považovali za kľúčové alebo dôležité subjekty v prípadoch, kde by to bolo neprimerané sa subjekty, ktoré sú nezávislé od svojich partnerských alebo prepojených podnikov, pokiaľ ide o sieť a informačné systémy, ktoré daný subjekt používa pri poskytovaní svojich služieb, a pokiaľ ide o služby, ktoré daný subjekt poskytuje nebudú považovať za subjekty spĺňajúce a prekračujúce limity pre stredný podnik v zmysle článku 2 prílohy k odporúčaniu 2003/361/ES.“.

26. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 45

V §17 odsek 1 slovné spojenie „možno zapísať“ navrhujeme nahradiť slovami „bude zapísaná“

Odôvodnenie:

Navrhujeme odstrániť neurčitost' v celom texte zákona ohľadom toho, či úrad zapíše osobu do zoznamu alebo ju môže zapísať. V prípade druhej možnosti je vhodná definícia, za akých podmienok úrad osobu do zoznamu zapíše.

27. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 45

Okrem už uvedených pripomienok o vypustení niektorých písmen, navrhujeme úpravu/doplnenie §17 odsek 1 písmeno c):

- c) bez ohľadu na splnenie podmienok veľkosti pre stredný podnik1 osobu, ktorá vykonáva činnosť, ktorá je definovaná v §2 písm. b) osobitného predpisu2 a v prílohe č. 2. a ktorá...
(a v Prílohe 1- uviesť rozsah a štruktúru Prílohy 1 uvádzanú v §2 písm. b) v Z o KI)

poznámky pod čiarou:

- 1) Odporúčanie Komisie 2003/361/ES.
- 2) zákon o kritickej infraštruktúre

Odôvodnenie:

Vo vzťahu k definovaniu podmienok veľkosti pre stredný podnik navrhujeme doplnenie odkazu na čl. 2 prílohy Odporúčania Komisie 2003/361/ES.

V rámci definície základných služieb dáva logický zmysel primárne definovať/prevziať definíciu základných služieb zo zákona o kritickej infraštruktúre, kde definícia verne odzrkadľuje Smernicu č. 2022/2557.

28. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 45

V §17 odsek 1 písmeno f) navrhujeme vypustiť

Odôvodnenie:

V súlade s čl. 2 ods. 5 písm. a) smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2022/2555 o opatreniach na zabezpečenie vysokej spoločnej úrovne kybernetickej bezpečnosti v Únii, ktorou sa mení nariadenie (EÚ) č. 910/2014 a smernica (EÚ) 2018/1972 a zrušuje smernica (EÚ) 2016/1148 (ďalej len "smernica NIS 2") neexistuje požiadavka, aby medzi povinné subjekty, na ktoré sa vzťahuje smernica NIS2, patrili „miestne orgány verejnej správy“. Podľa znenia tohto ustanovenia nie je pre členský štát povinnosťou, ale možnosťou zahrnúť miestne orgány verejnej moci pod reguláciu NIS2. Ak sa pôsobnosť rozšíri na tieto subjekty, miestna verejná správa bude zaťažená obrovskými finančnými a pracovnými nákladmi. Vzhľadom na ich obmedzené rozpočty na digitalizáciu by sa miestnej verejnej správe nemali ukladať žiadne ďalšie zbytočné výdavky. Miestna verejná správa nemá dostatok odborníkov a zdrojov potrebných na splnenie prísnejších požiadaviek na kybernetickú bezpečnosť stanovených v smernici NIS 2. Regulačné orgány tiež potrebujú zamestnať odborníkov so znalosťami na zabezpečenie súladu s príslušnými zákonmi a predpismi. Súťaženie so súkromnými inštitúciami o nedostatok odborníkov a zdroje v oblasti kybernetickej bezpečnosti výrazne zvýši náklady verejných inštitúcií. Podľa správy, ktorú v roku 2022 vydala Akadémia kybernetických zručností EÚ, sa nedostatok odborníkov v oblasti kybernetickej bezpečnosti v EÚ pohyboval v rozmedzí od 260 000 do 500 000, pričom potreby pracovnej sily v oblasti kybernetickej bezpečnosti v EÚ sa odhadujú na 880 000 odborníkov. Ak sa rozšíri rozsah pôsobnosti nariadenia, nedostatok sa ešte prehĺbi.

29. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 45

V §17 ods. 1, písmeno h) ZoKB navrhujeme vypustiť

Odôvodnenie:

Osoby, ktoré poskytujú službu registrácie názvu domény, tieto nie sú priamo menované v prílohe 1 a 2, a podľa nášho pochopenia majú spadať pod smernicu NIS2 v rozsahu v akom sa im ukladajú osobitné povinnosti pri registrácií v § 22.

30. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 45

V §17 ods. 1, písmeno i) ZoKB navrhujeme vypustiť

Odôvodnenie:

Ide o oprávnenie nad rámec smernice a vymedzenia subjektov ako sú stanovené v čl. 2 smernice NIS2. Rozhodnutie o určení PZS nepodlieha ani správnomu poriadku a prostredníctvom uvedeného písmena i) by mohol byť určený za PZS ktokoľvek bez definovania jasných kritérií, ktoré sa musia naplniť.

Doplnenie možnosti vykonať zápis osoby do registra prevádzkovateľov základnej služby len na základe rozhodnutia úradu bez ohľadu na splnenie podmienok veľkosti považujeme za porušenie princípu právnej istoty a predvídateľnosti práva a zároveň za v rozpore s programovým vyhlásením vlády SR 2023 – 2027 v časti, v ktorej sa zaviazala, že prioritou vlády bude vytvorenie predpokladov pre stabilitu podnikateľského prostredia a predvídateľnosť legislatívneho prostredia a záväzkom garantovať prediktívnu legislatívu, v zmysle ktorej sa zaviazala zabezpečiť minimalizovanie tzv. „pozlátania“ („goldplating“). Návrhom zákona sa v predložennom znení zavádza neobmedzená moc a svojvoľná úrada voči, ktorej bude mať dotknutý subjekt neproporčne znevýhodnené postavenie nakoľko voči vykonaniu zápisu nebude môcť uplatniť opravný prostriedok nakoľko na konanie podľa § 17 sa nevzťahuje správny poriadok.

31. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 45

V §17 ods. 2, písmeno b) ZoKB navrhujeme formulovať nasledovne:

„b) služba zodpovedajúca prvku kritickej infraštruktúry určeného u tohto subjektu podľa osobitného predpisu,“

Odôvodnenie:

Formulačne nejasné vymedzenie, ak sa má jednať o prevádzkovateľa prvku kritickej infraštruktúry, potrebné legislatívne upresniť.

32. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 45

V §17 ods. 3 navrhujeme v úvode odseku 3 upresniť, či plneniu oznamovacej povinnosti podliehajú všetky subjekty zo sektorov v prílohe č.1 a č.2, alebo len tie ktoré spĺňajú aj ďalšie kritéria pre určenie PZS pod § 17 ods. 1, vrátane kritéria veľkosti.

Zároveň nebude možné identifikovať ktoré sektory/služby daný subjekt vykonáva.

Chýba identifikácia základnej služby a následne aj identifikácia kritickej základnej služby.

33. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 45

V §17 ods. 3, písmeno a) ZoKB navrhujeme formulovať nasledovne:

„a) názov, sídlo a kontaktné údaje vrátane e-mailových adries a telefónnych čísel kontaktných osôb alebo pracovísk,“

Odôvodnenie:

Vypustené „IP adresy“ keďže nie je zjavné o aké IP adresy sa má jednať. Nad rámec NIS2, vyžaduje len primeraný rozsah IP adries (dynamické, neverejné).

34. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 45

V §17 ods. 3, písmeno d) ZoKB navrhujeme vypustiť

Odôvodnenie:

Vzhľadom k tomu, že je riešená registrácia subjektu a nie konkrétnych služieb, táto informácia nie je relevantná. Navyše ide o veľmi komplexnú informáciu, ktorá je súčasťou plnenia bezpečnostných opatrení.

35. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 45

V §17 ods. 4 ZoKB navrhujeme formulovať nasledovne:

„(4) Úrad zapíše do registra prevádzkovateľov základnej služby osoby

- a) z vlastnej iniciatívy,
- b) na návrh ústredného orgánu,
- c) na základe oznámenia osoby, ktorá vykonáva činnosti podľa prílohy č. 1 alebo prílohy č.2 ak spĺňa podmienky pre zápis podľa tohto zákona.“

Odôvodnenie:

Do registra môžu byť zapísané subjekty len ak spĺňajú kritéria pre zápis, požadujeme upresniť.

36. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 45

V §17 ods. 5 ZoKB navrhujeme formulovať nasledovne:

„(5) Zápis do registra prevádzkovateľov základných služieb oznámi úrad bezodkladne prevádzkovateľovi základnej služby prostredníctvom jednotného informačného systému kybernetickej bezpečnosti a doručí aj do elektronickej schránky podľa osobitného predpisu; osobitné rozhodnutie sa nevyhotovuje okrem prípadov ak úrad rozhoduje o zápise podľa odseku 1 písm. c) bodov 5 až 7, ktorý riadne odôvodní. Proti zápisu do registra môže zapísaný prevádzkovateľ podať námietky do 15 dní od prijatia oznámenia o zápise do registra prevádzkovateľov základnej služby, pričom úrad o opodstatnenosti podaných námietok rozhodne do 30 dní.“

Odôvodnenie:

Pokiaľ ide o prípady podľa písm. c) bodov 5. až 7., rozhodnutie o zápise poľieha vyhodnoteniu, či sú splnené všeobecné kritéria zo strany úradu, a mal by preto takéto rozhodnutie riadne odôvodniť. Nedochádza k zápisu automaticky jednoduchým naplnením kritérií ako v iných prípadoch.

Vo všeobecnosti by určenie za PZS malo podliehať správne konaniu, resp. dotknutý subjekt by mal mať k dispozícii prostriedky nápravy, ak by došlo k nesprávne zápisu.

37. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 45

V §17 ods. 6 navrhujeme slovo „desiaty“ nahradiť slovom „tridsiaty“ a na konci bodku nahradiť čiarkou a vložiť slová: ak tento zákon neurčuje inú lehotu pre konkrétnu povinnosť prevádzkovateľa základnej služby.“.

Odôvodnenie:

Z dôvodu zachovania právnej istoty navrhujeme precizovať dané ustanovenie za účelom predídenia pochybností v prípadoch kedy návrh zákona určuje inú lehotu pre konkrétnu povinnosť prevádzkovateľa základnej služby (napr. § 19 ods. 1 návrhu zákona). Zároveň navrhujeme stanoviť dlhšiu lehotu na účinnosť oznámenia vzhľadom na zložitosť problematiky a zákonnej úpravy, nakoľko dotknuté subjekty potrebujú dlhší čas na oboznámenie sa s jeho povinnosťami v tejto oblasti a zabezpečenie odborníka na kybernetickú bezpečnosť.

38. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 45

V §17 ods. 8 navrhujeme upresniť, čo sa myslí “zapísanými údajmi,” pri ktorých sa majú oznamovať zmeny, či sú tieto zhodné s tými, ktoré má oznamovať podľa odseku 3.

39. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 45

V § 17 ods. ods. 8 navrhujeme v druhej vete za slovo: „oznámiť“ vložiť slová: „najneskôr do 14 dní“.

Odôvodnenie:

Navrhujeme zosúladiť dané ustanovenie s čl. 3 ods. 4, druhým pododsekom smernice NIS 2, v zmysle ktorého je možné zmeny relevantných údajov oznámiť najneskôr do dvoch týždňov odo dňa zmeny.

40. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 45

V §17 ods. 9 ZoKB navrhujeme formulovať nasledovne:

- (9) Úrad vymaže prevádzkovateľa základnej služby z registra prevádzkovateľov základnej služby
- a) na základe odôvodnenej žiadosti prevádzkovateľa základnej služby,
 - b) na základe oznámenia ústredného orgánu, alebo
 - c) z vlastnej iniciatívy,

ak pominú dôvody na jeho zápis v registri prevádzkovateľov základnej služby

Odôvodnenie:

Ak pominú dôvody na zapísanie subjektu do registra prevádzkovateľov, úrod je povinný vymazať takýto subjekt z registra.

41. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 45

V §18 ods. 2 ZoKB navrhujeme formulovať nasledovne:

„(2) Ak prevádzkovateľ základnej služby vykonáva aspoň jednu z kritických základných služieb, je prevádzkovateľom kritickej základnej služby.“

Odôvodnenie:

Ide o prekrývanie povinností s §17, je nevyhnutné jasne definovať čo sa oznamuje pre základnú službu a čo pre kritickú základnú službu.

42. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 45

V §18 ods. 4 ZoKB navrhujeme formulovať nasledovne:

„(4) Na účely identifikácie základnej služby podľa § 17 ods. 1 písm. c) piateho až siedmeho bodu podľa tohto zákona sa rozumie...“

Odôvodnenie:

Navrhujeme upresniť nasledovne, ak sa poskytujú výkladové pravidlá pre určenie základnej služby podľa § 17 ods. 1 písm. c) 5-7 bodu.

43. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 45

V §18 ods. 4, písmeno a) bod 1 ZoKB navrhujeme formulovať nasledovne:

„1.ohrozenie dostupnosti, integrity alebo dôvernosti uchovávaných, prenášaných alebo spracúvaných údajov alebo súvisiacich služieb poskytovaných alebo prístupných prostredníctvom týchto sietí a informačných systémov, ktoré postihuje viac ako 25 000 osôb,“

Odôvodnenie:

Uvedený atribút pravosti podstatným spôsobom rozširuje rozsah plnenia bezpečnostných opatrení. Tento atribút nie je definovaný.

44. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 45

V § 18 ods. 4 písm. a) bode 3 navrhujeme slovo: „alebo“ nahradiť spojkou „a“.

Odôvodnenie:

Zastávame názor, že splnenie kritérií pre identifikovanie základnej služby v zmysle § 18 ods. 4 písm. a) návrhu zákona by mali byť splnené kumulatívne. V opačnom prípade bude dochádzať k nežiadúcemu „goldplatingu“ nakoľko navrhovaná obdobná identifikáciu smernica NIS 2 žiadnym spôsobom neupravuje. Predmetný návrh je zároveň v súlade s programovým vyhlásením vlády SR 2023 – 2027 v časti, v ktorej sa zaviazala, zabezpečiť minimalizovanie tzv. „pozlátenia“ („goldplating“).

45. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 47

V §19 ods. 2 navrhujeme formulovať nasledovne:

„ (2) Prevádzkovateľ základnej služby je povinný pri výkone činnosti, ktorá priamo súvisí s dostupnosťou, dôvernosťou a integritou prevádzky sietí a informačných systémov prevádzkovateľa základnej služby prostredníctvom tretej strany, vykonať analýzu rizík a uzatvoriť zmluvu o zabezpečení plnenia bezpečnostných opatrení a notifikačných povinností podľa tohto zákona počas celej doby výkonu tejto činnosti; Tretia strana je povinná vykonávať a realizovať bezpečnostné opatrenia v súlade so zmluvou a týmto zákonom a je povinná podrobiť sa kontrole plnenia týchto opatrení zo strany prevádzkovateľa základnej služby. Ak ide o zmluvu podľa prvej vety uzatvorenú s prevádzkovateľom základnej služby, ktorý prevádzkuje kritickú základnú službu, kontrolu môže vykonávať aj úrad; na tento účel má tretia strana postavenie prevádzkovateľa základnej služby. Uzatvorenie zmluvy podľa prvej vety nemôže byť prekážkou v hospodárskej súťaži.“

Odôvodnenie:

Upresnenie povinnosti vykonávania analýzy rizík pred samotným uzatvorením zmluvy v zmysle tohto zákona. Zároveň v predposlednej vete vymazať „s“ pre vylúčenie pochybností či sa jedná o PZS alebo tretiu stranu v postavení PZS.

46. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 48

V §19 ods. 3 navrhujeme formulovať nasledovne:

„(3) Povinnosť uzatvoriť zmluvu podľa odseku 2 neplatí, ak je tretia strana prevádzkovateľom základnej služby alebo poskytovateľom digitálnej služby, alebo ak je riziko vo vzťahu k činnosti, ktorá priamo súvisí s dostupnosťou, dôvernosťou a integritou prevádzky sietí a informačných systémov prevádzkovateľa základnej služby prostredníctvom tretej strany nízke.“

Odôvodnenie:

Vypustiť požiadavku na povinné uzatváranie zmluvy o zabezpečení plnenia bezpečnostných opatrení a notifikačných povinností v prípade prevádzkovateľov základných služieb, ktorí prevádzkujú kritické služby.

V súlade so zásadou proporcionality je potrebné prihliadať aj na mieru rizika vo vzťahu k činnosti, ktorá priamo súvisí s dostupnosťou, dôvernosťou a integritou prevádzky sietí a informačných systémov prevádzkovateľa základnej služby prostredníctvom tretej strany, ktorú prevádzkovateľ základnej služby analyzuje a vyhodnocuje v súlade so svojimi zákonnými povinnosťami.

47. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 49

Republiková únia zamestnávateľov je členom:

V §19 ods. 6, písm. f) navrhujeme formulovať nasledovne:

f) analyzovať závislosti poskytovanej základnej služby na aktívach, informačných systémoch, využívaných produktoch IKT a službách IKT tretej strany v dodávateľskom reťazci s cieľom identifikovať možné dopady kybernetického bezpečnostného incidentu.

Odôvodnenie:

Jasnejšia formulácia závislosti základnej služby na iných aktívach.

48. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 49 a 50

V §19 ods. 6, písm. i) navrhujeme vypustiť a v § 19 ods. 7 navrhujeme za slová: „zapísaných údajov“ vložiť čiarku a slová: „okrem referenčných údajov“.

Odôvodnenie:

Informácia je dostupná v referenčných zdrojoch. Pridanie novej notifikačnej povinnosti vyplývajúcej z § 19 ods. 6 písm. i) (menovanie alebo zmena štatutárneho orgánu) je v rozpore so zákonom č. 305/2013 Z. z. o e-Governmente a princípom jedenkrát a dosť. Register právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci obsahuje referenčný údaj č. 9 „štatutárny orgán právnickej osoby“, a preto nevidíme dôvod aby sa uvedený údaj oznamoval opakovane, čo spôsobí zbytočnú administratívnu záťaž dotknutého subjektu.

Obdobná úprava sa ustanovuje aj v § 17 ods. 8 návrhu zákona, kde v prípade oznámenia zmeny zapísaných skutočností sa uvedená povinnosť týka relevantných údajov, ktoré však nie sú referenčnými údajmi.

49. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 50

V § 19 ods. (7) navrhujeme vypustiť text „je povinný hlásiť úradu aj uzatvorenie zmluvy“

Odôvodnenie:

Tieto informácie podliehajú ochrane a tak hlásenie uzatvorenia zmluvy považujeme za nepotrebné

50. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 51

V §20 sa zavádzajú nové oblasti, pre ktoré nie sú dostupné vykonávacie predpisy. Z hľadiska právnej istoty nie je možné posúdiť primeranosť ustanovení zákona najmä pre §20.

Odôvodnenie:

Navrhujeme bezodkladne zverejniť návrh všeobecne záväzného právneho predpisu. Nakoľko napr. § 20 ods. 3 návrhu zákona možno považovať za splnomocňovacie ustanovenie a návrh vykonávacieho právneho predpisu nebol predložený do pripomienkového konania považujeme takýto postup predkladateľa v rozpore s § 7 ods. 1 písm. h) zákona č. 400/2015 Z. z., v zmysle ktorého návrh právneho predpisu predkladaný do pripomienkového konania okrem paragrafového znenia musí obsahovať, okrem iného, aj návrh vykonávacieho právneho predpisu, ak právny predpis obsahuje splnomocňovacie ustanovenie na jeho vydanie.

51. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 51

V §20 ods. 2 písm. p) žiadame vypustiť

Odôvodnenie:

Nad rámec smernice NIS2. Ochrana súkromia riešia iné právne predpisy.

52. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 52

V §20 ods. 4, písm. h) navrhujeme formulovať nasledovne:

„h) určenie konkrétnej osoby alebo osôb, ktoré sú zodpovedné za schvaľovanie bezpečnostných opatrení, dohľad, kontrolu a audit, zabezpečenie primeranosti zdrojov na riadenie kybernetickej bezpečnosti a za vzdelávanie,“

Odôvodnenie:

Uvedený široký záber právomocí nemá bežne jedna osoba, môže byť potrebné pre každú uvedenú oblasť určiť inú osobu.

53. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 52

V §20 ods. 4, písm. i) navrhujeme vypustiť

Odôvodnenie:

Nad rámec smernice NIS2, ako aj čl. 56 nariadenia 2019/881, zmysle ktorého by certifikácia mala byť dobrovoľná. Ak by mala byť zavedená povinná certifikácia IKT produktov a služieb alebo ich využívanie, nemala by sa takáto povinnosť ukladať podzákonnou normou, ktorej vydanie sa predpokladá podľa § 32.

54. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 52

V §20 ods. 4, písm. i) navrhujeme formulovať nasledovne:

„i) obstarávanie a využívanie certifikovaných produktov IKT, služieb IKT a procesov IKT len v prípadoch nevyhnutných na dosiahnutie požadovaného účelu s súlade s osobitným predpisom (odkaz na odkaz na čl. 2 nariadenia (EÚ) 2019/881)“

Odôvodnenie:

Používanie certifikovaných produktov IKT, služieb IKT a procesov IKT vyžaduje prechádzajúce splnenie podmienky certifikácie týchto produktov, služieb a procesov. V prípade, že produkt, služba a proces budú už v procese certifikácie, avšak nebudú ešte certifikované, uvedené produkty, služby a procesy nebudú môcť byť ani obstarávané, ani využívané, čo môže brániť inováciám a efektívnej trhovej súťaži. Z uvedeného dôvodu navrhujeme podmienku certifikácie produktov, IKT, služieb IKT a procesov zakotviť len nevyhnutných a odôvodnených prípadoch v súlade so zásadou proporcionality. Procesy certifikácií sú zdĺhavé, finančne nákladné, spomaľujúce vývoj a obmedzujúce trhovú konkurenciu. Je potrebné, aby sa využívali len v prípadoch, keď budú odôvodnené ako nevyhnutné.

55. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 52

V §20 ods. 4, písm. j) navrhujeme formulovať nasledovne:

„j) primeranú bezpečnosť dodávateľského reťazca a

Odôvodnenie:

Je potrebné už počas prípravy zákona definovať opatrenia, ktoré sa majú uplatniť voči dodávateľskému reťazcu.

56. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 53

V § 21 odsek 3 navrhujeme vypustiť bod h)

Odôvodnenie:

IP adresné plány a rozsahy sa môžu meniť často, toto by nemalo byť predmetom hlásenia.

57. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 53

V §22 ods. 1 navrhujeme formulovať nasledovne:

„(1) Osoba, ktorá zabezpečuje správu názvov TLD a osoba, ktorá poskytuje službu registrácie názvu domény sú povinné pri registrácii domény evidovať a viesť osobitnú evidenciu registračných údajov názvu domény.“

Odôvodnenie:

Navrhujeme upresniť v tom zmysle, aby bolo zrejmé, že sa povinnosť vzťahuje na nové registrácie domén, nie späťne pre skôr registrované domény.

58. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 53

V §22 ods. 3 navrhujeme formulovať nasledovne:

„(3) Osoba, ktorá zabezpečuje správu názvov TLD a osoba, ktorá poskytuje službu registrácie názvu domény sú povinné prijať vnútorné predpisy a zaviesť osobitné postupy na zabezpečenie overenia údajov predkladaných pri registrácii názvu domény, aspoň v rozsahu overenia údajov podľa odseku 2 písm. c) cieľom zabezpečiť súlad údajov

podľa odseku 2 so skutočnosťou. Na tieto účely sú osoby podľa predchádzajúcej vety oprávnené aj bez súhlasu dotknutej osoby získavať, zaznamenávať a kopírovať údaje z dokladu totožnosti.“

Odôvodnenie:

Overenie kontaktných údajov môže byť problematické, preto navrhujeme zúžiť na údaje, ktorými sa overí totožnosť osoby. Pokiaľ by sa jednalo o osobné údaje a overenie voči dokladu totožnosti, v takom prípade by mala byť doplnená do zákona aj úprava, ktorá prizná právo získavať a overovať takéto údaje z dokladu totožnosti aj bez súhlasu dotknutej osoby.

59. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 55

Navrhujeme v §24 odseku 2 jasnejšie definovať kritéria pre písm. a) a b) v zmysle platnej Vyhlášky, ktorá uvádza kvantifikovateľné kritériá.

Odôvodnenie:

Doterajšia právna úprava definovala jednoznačné kritéria pre určenie čo sa považuje za závažný kybernetický incident. Je v záujme právnej istoty tak na strane prevádzkovateľov ako aj štátu aby boli tieto kritéria aj naďalej určené jednoznačným spôsobom. Definície pojmami „značný dopad“, „ujma značného rozsahu“ nie je postačujúca.

V prípade bánk navrhované znenie §24, ods. 2, písm. b) môže znamenať, že pokiaľ sa klient stal obeťou podvodu (phishing, podvodné investovanie, ...a príde o značnú sumu peňazí z dôvodu takéhoto podvodu) a povinnosťou banky je nahlásiť takýto incident, môže dôjsť k porušeniu bankového tajomstva

60. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 55

V § 24 odsek 3, písmeno a) navrhujeme formulovať nasledovne

„a) bez zbytočného odkladu, avšak najneskôr do 24 hodín najbližšieho pracovného dňa od jeho zistenia.“

Odôvodnenie:

Potrebné zohľadniť aj dni pracovného pokoja, nie je možný režim 7x24 hodín.

61. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 55

Navrhujeme §24, ods. 3, písm. b) upraviť alebo doplniť o možnosť označiť bezpečnostný incident za uzavretý, resp. nepotvrdený, a to pre prípad, ak išlo len o podozrenie a podozrenie na bezpečnostný incident sa nematerializoval.

Odôvodnenie:

Bezpečnostný incident môže byť uzavretý ako false positive, preto žiadame o toto zohľadnenie v nehlasovacom procese.

62. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 55

§ 24 ods. 5 navrhujeme Vypustiť.

Odôvodnenie:

Nejednoznačné, ktoré hrozby je nutné hlásiť, ustanovenie príliš zovšeobecnené.

V praxi by to znamenalo, že výskyt kritickej zraniteľnosti, ktorá je z definície považovaná za hrozbu, musí hlásiť každý PZS. V prípade výskytu zraniteľnosti napríklad vo Windows používanom plošne u tisícok PZS, by musel každý nahlásiť túto zraniteľnosť, pretože sa jedná o hrozbu.

63. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 55

V § 24 odsek 5, písmeno c) navrhujeme formulovať nasledovne

„c) zraniteľnosť ním prevádzkovaných verejne dostupných sietí a verejne dostupných komponentoch informačných systémov využívaných na poskytovanie jeho základnej služby, ktorá podľa dostupných informácií a technických znalostí môže byť zneužitá na spôsobenie závažného kybernetického incidentu a prevádzkovateľ základnej služby nemohol v primeranom čase prijať opatrenia na jej odstránenie alebo zníženie rizika.“

Odôvodnenie:

Precizovanie hlásenia len vo vzťahu k vlastným informačným systémom potrebných pre prevádzku základnej služby. Zároveň verejne dostupné informačné systémy sa skladajú z komponentov na viacerých vrstvách. Kritické sú tie komponenty, ktoré sú priamo dostupné z verejne dostupných sietí, nie tie ktoré sú chránené inými úrovňami ochrany a nie sú verejne dostupné.

64. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 55

Navrhujeme v §24, ods. 5, písm. c) navrhujeme hlásenie zraniteľností na dobrovoľnej báze.

Odôvodnenie:

Centralizácia zoznamov aktívnych zraniteľností zo všetkých sektorov na jedno miesto je bezpečnostným rizikom veľkého dopadu. Zákon pridáva povinnosti bez zjavného dôvodu. Nerozumieme zámeru takejto úpravy, chýba nám vysvetlenie zámeru a pádneho dôvodu takejto úpravy zákona s prihliadnutím na dopady.

65. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 56

V § 24a odsek 1, posledná veta navrhujeme formulovať nasledovne

„Náklady spojené s technickým zabezpečením a prevádzkou vyhodnocovania a nahlasovania kybernetického bezpečnostného incidentu znáša úrad.“

Odôvodnenie:

Je potrebné zdôrazniť, že úrad znáša aj náklady spojené s prevádzkou.

66. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 65

Navrhujeme vypustiť § 27 ods. 11

Odôvodnenie:

Súvisí s pripomienkou k vymedzeniu pojmu „kybernetická kríza“ v § 3 písm. l). Nad rámec NIS2.

67. Zásadná pripomienka k čl. I. -vloženie nového novelizačného bodu

Navrhujeme, aby sa ustanovenia § 27a ZoKB aj po novele ZoKB naďalej vzťahovalo len na tých prevádzkovateľov základnej služby, ktorí sú týmto ustanovením regulovaní podľa platného znenia ZoKB a aby sa nevzťahovalo na všetkých prevádzkovateľov základnej služby v rozsahu §17 a §18 návrhu zákona.

Ďalšie body sa primerane prečítajú.

Odôvodnenie:

V súlade s požiadavkami smernice NIS 2 sa rozširuje okruh povinných osôb, ale aj na ne sa budú vzťahovať doterajšie povinnosti podľa ZoKB vrátane právomoci Národného bezpečnostného úradu rozhodnúť o zákaze alebo obmedzení používania produktu, služby, procesu alebo tretej strany (dodávateľa) pre prevádzkovateľa základnej služby. Podľa novo navrhovaného znenia by teda Národný bezpečnostný úrad mal túto právomoc aj vo vzťahu k novej a široko vymedzenej skupine prevádzkovateľov základných služieb a kritických základných služieb v rozsahu ustanovenom v § 17 a 18 návrhu zákona. V tejto súvislosti poznamenávame, že smernica NIS2 neobsahuje žiadnu požiadavku na zavedenie právomoci orgánu dohľadu členského štátu zakázať alebo obmedziť plnenie tretích strán (dodávateľov) pre subjekty regulované podľa NIS2. Naopak, takýto návrh zákona ide nad rámec smernice NIS2. Ďalej v dôvodovej správe k novele zákona o kybernetickej bezpečnosti vykonanej zákonom č. 287/2021 Z. z., ktorou sa zaviedol inštitút obmedzenia alebo zákazu používania produktu, procesu, služby alebo tretej strany, zákonodarca odôvodňuje zriadenie tejto právomoci Národného bezpečnostného úradu potrebou implementácie „EÚ toolbox“ (Cybersecurity of 5G Networks - EU toolbox of risk mitigating measures). Tento súbor odporúčaní na zmiernenie rizík v oblasti kybernetickej bezpečnosti (nejde o nariadenie alebo smernicu EÚ) však vychádza výlučne z posúdenia kybernetickej bezpečnosti elektronických sietí 5G, a nie inej digitálnej infraštruktúry, a navrhuje opatrenia len pre elektronické komunikačné siete 5G. Preto rozšírenie opatrení na oblasti mimo kybernetickej bezpečnosti elektronických sietí 5G nemá oporu v právnych predpisoch alebo odporúčaní EÚ a vyžadovalo by riadne odôvodnenie. Obmedzenie alebo zákaz používania produktu, služby, procesu alebo dodávateľa zo strany orgánu dohľadu/štátu predstavuje veľmi podstatný zásah do podnikateľského prostredia a slobody podnikania a samotné zavedenie takéhoto inštitútu vytvára

na strane regulovaných subjektov právnú neistotu v súvislosti s realizovanými alebo novo plánovanými investíciami. Takáto právomoc by sa preto mala obmedziť len na prevádzkovateľov vybraných kritických základných služieb.

68. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 66

Navrhujeme ponechať odsek 4, čiže vypustiť tento novelizačný bod.

Odôvodnenie:

Ide o zásadný dopad, hoci sa v dôvodovej správe uvádza, že má sa jednať len o legislatívno-technickú úpravu. Nie je jasné, čo viedlo k vypusteniu tohto bodu.

69. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nového novelizačného bodu

Navrhujeme v §29 doplnenia pojmu a procesu samohodnotenia

Odôvodnenie:

V splnomocňovacom ustanovení návrhu zákona o KB v § 32 ods. 1 písm. e) sa dopĺňajú pravidlá pre audit o samohodnotenie a je tam odvolávka na § 29 ods. 1 až 5, kde pojem samohodnotenia v procese auditu chýba.

70. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 68

V §29 ods. 1, ZoKB navrhujeme formulovať nasledovne:

„(1) Auditom kybernetickej bezpečnosti sa rozumie overenie plnenia povinností podľa tohto zákona, posúdenie zhody prijatých bezpečnostných opatrení s požiadavkami podľa tohto zákona a osobitných predpisov, ktoré sa vzťahujú na bezpečnosť sietí a informačných systémov prevádzkovateľa základnej služby pre jednotlivé siete a informačné systémy základnej služby a pre prostriedky, ktoré podporujú základné služby. Cieľom auditu kybernetickej bezpečnosti je overiť úroveň kybernetickej bezpečnosti, predchádzať kybernetickým bezpečnostným incidentom a identifikovať nedostatky pri zabezpečovaní kybernetickej bezpečnosti prevádzkovateľom základnej služby na navrhnutie a prijatie opatrení na ich odstránenie, nápravu existujúceho stavu a na predchádzanie kybernetickým bezpečnostným incidentom. Prevádzkovateľ základnej služby je povinný preveriť účinnosť prijatých bezpečnostných opatrení a plnenie požiadaviek ustanovených týmto zákonom vykonaním auditu kybernetickej bezpečnosti do dvoch rokov odo dňa zaradenia prevádzkovateľa základnej služby do registra prevádzkovateľov základných služieb. Prevádzkovateľ základnej služby, ktorý nie je prevádzkovateľom kritickej základnej služby, môže zabezpečiť plnenie povinnosti vykonať audit kybernetickej bezpečnosti v lehote podľa predchádzajúcej vety vykonaním preverenia účinnosti prijatých bezpečnostných opatrení a plnenia požiadaviek ustanovených týmto zákonom funkcionalitou jednotného informačného systému kybernetickej bezpečnosti spôsobom podľa odseku 8.“

Odôvodnenie:

Slovo „zabezpečuje“ nahradené slovom „overuje“, odstránenie slova „požadovanú“.

Auditom sa nezabezpečuje úroveň kybernetickej bezpečnosti, je to úlohou štatutárneho orgánu auditovaného PZS, audit overuje dosiahnutú úroveň plnenia požiadaviek, ich skutočné zavedenie v praxi, primárnou úlohou auditu je overiť skutkový stav, nie požadovanú úroveň.

71. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 68

Do odseku 1 navrhujeme na koniec doplniť nasledovné:

„(1) ...Prevádzkovateľ základnej služby alebo prevádzkovateľ kritickej základnej služby môže zabezpečiť splnenie povinnosti vykonať audit kybernetickej bezpečnosti vykonaním testovania digitálnej prevádzkovej odolnosti podľa osobitného predpisu¹, v rámci ktorého vykoná preverenie účinnosti prijatých bezpečnostných opatrení a plnenie požiadaviek ustanovených týmto zákonom. Záverečnú správu o výsledkoch testovania predloží prevádzkovateľ základnej služby alebo prevádzkovateľ kritickej základnej služby príslušnému orgánu podľa osobitného predpisu.“

Odôvodnenie:

Umožnením preveriť požiadavky, ktoré má prevádzkovateľ základnej služby alebo prevádzkovateľ kritickej základnej služby overovať v rámci auditu kybernetickej bezpečnosti podľa zákona o kybernetickej bezpečnosti v rámci testovania digitálnej prevádzkovej odolnosti podľa DORA by sa dosiahol účel auditu kybernetickej bezpečnosti a odstránila by sa duplicita.

72. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 72

V § 29a ods. 1 a § 29c ods. 1 navrhujeme vypustiť spojenie:

„alebo iných všeobecne záväzných právnych predpisov, ktoré ukladajú povinnosti prevádzkovateľovi základnej služby“.

Odôvodnenie:

Nie je jasné, o aké iné právne predpisy by sa malo jednať, z ktorých by mala vyplývať právomoc NBU vykonávať dohľad a ukladať sankcie podľa tohto zákona. Pokiaľ sa majú na mysli podzákonné právne normy vydané na základe tohto zákona, je to pokryté ďalej odkazom na povinnosti zložené na ich základe. Ak sa mali na mysli sektorové právne predpisy, z ktorých vyplývajú povinnosti, sú dané kompetencie sektorových dohľadových orgánov a nemalo by sa jednať o duplicitné ukladania sankcií a trestanie

73. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 72

§ 29c ods. 3 navrhujeme vypustiť.

Odôvodnenie:

Predmetné ustanovenie navrhujeme vypustiť nakoľko ide o neprimerané rozšírenie pôsobnosti úradu aj na subjekty, ktoré nie sú povinnými osobami v zmysle zákona. Navrhované oprávnenie Úradu prekračuje kompetencie vyplývajúce zo smernice NIS 2 v rámci opatrení dohľadu a presadzovania práva nad povinnými osobami. Smernica NIS 2 síce určuje minimálny výpočet týchto opatrení avšak jednoznačne v čl. 32 ods. 2 a čl. 33 ods. 2 ustanovuje, že tieto opatrenia sa majú výhradne týkať len dôležitých a kľúčových subjektov. § 29c ods. 3 je teda taktiež v rozpore s programovým vyhlásením vlády SR 2023 – 2027 konkrétne so záväzkom vlády, spočívajúcim vo vytvorení prostredia zjednodušením povinností a odstraňovaním prekážok ako aj a záväzkom zabezpečiť minimalizovanie tzv. „pozlátania“ („goldplating“).

74. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 72

V § 29d odsek 4 navrhujeme formulovať nasledovne

„(4) Kontrola je začatá vykonaním prvého úkonu úradu voči prevádzkovateľovi základnej služby, ktorým sa rozumie, ak nie je uvedené inak, doručenie oznámenia o začatí výkonu kontroly dotknutému prevádzkovateľovi písomne a emailom na kontaktné údaje oznámené podľa §17 ods. 3. Tým nie je dotknutý odsek 7 písmeno a) tohto ustanovenia.“

Odôvodnenie:

O začatí kontroly by sa mal kontrolovaný subjekt informovať. Informovať je nevyhnutné aj kontaktné osoby oznámené pri registrácii podľa §17.

75. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 72

V § 29d odsek 5 navrhujeme formulovať nasledovne

„(5) Úrad je v súvislosti s vykonávaním kontroly oprávnený

- a) od prevádzkovateľa základnej služby alebo od osoby, ktorá má informácie, doklady alebo iné podklady, ktoré sú potrebné na výkon kontroly (ďalej len „tretia osoba“) vyžadovať a sprístupniť v určenej lehote a rozsahu originály alebo úradne osvedčené kópie dokladov, písomností, záznamy dát na pamäťových médiách prostriedkov výpočtovej techniky alebo prenášaných v sieti v rozsahu v akom tomu nebránia osobitné právne predpisy a povinnosť mlčanlivosti (odkázat napr. na zákon č. 452/2021) a ich výpisy a výstupy, vyjadrenia, informácie, dokumenty a iné podklady súvisiace s kontrolou, vyhotovovať si ich kópie a nakladať s nimi,
- b) vyžadovať od prevádzkovateľa základnej služby alebo od tretej osoby súčinnosť v rozsahu oprávnení potrebnú na výkon oprávnení úradu,
- c) vyžadovať od prevádzkovateľa základnej služby predloženie písomného zoznamu opatrení prijatých na nápravu nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku (ďalej len „písomný zoznam prijatých opatrení“) v lehote určenej úradom, ktorá nebude kratšia ako 7 pracovných dní,
- d) vyžadovať prepracovanie písomného zoznamu prijatých opatrení a predloženie prepracovaného písomného zoznamu prijatých opatrení v lehote určenej úradom, ktoré nebude kratšia ako 7 pracovných dní, ak úrad vzhľadom na závažnosť nedostatkov odôvodnene predpokladá, že prijaté opatrenia nie sú účinné, vy

- e) vyžadovať od prevádzkovateľa základnej služby splnenie prijatých opatrení v primeranej lehote určenej úradom, ktorá nebude kratšia ako 30 dní a vyžadovať predloženie dokumentácie preukazujúcej splnenie prijatých opatrení po uplynutí tejto lehoty,
f) overiť splnenie prijatých opatrení.“

a zároveň navrhujeme v §29d) ods. 7 vypustiť písm. b) a c).

Odôvodnenie

Navrhujeme stanoviť minimálne lehoty a súčasne definovať bližšie aj podmienky pre rozsah požadovaných informácií, najmä ak by sa malo jednať o informácie, ktoré sú chránené podľa osobitných predpisov, napr. zákona č. 452/2021.

V záujme zachovania zásady primeranosti považujeme za absurdné aby Úrad oprávnený odoberať originály alebo úradne osvedčené kópie dokladov, písomností, záznamy dát na pamäťových médiách prostriedkov výpočtovej techniky alebo prenášaných v sieti a ich výpisy a výstupy, vyjadrenia, informácie, dokumenty a iné podklady súvisiace s kontrolou. V tejto súvislosti je nevyhnutné posúdiť, či príslušné legislatívne opatrenie spôsobujúce obmedzenie ústavou garantovaných práv (v danom prípade sa jedná o vlastnícke právo) bolo v okolnostiach posudzovanej veci naozaj nevyhnutné, teda či na dosiahnutie legitímneho cieľa nie je k dispozícii aj menej obmedzujúci resp. menej invazívny či šetrnejší právny prostriedok. Právna norma totiž v podmienkach materiálneho právneho štátu nemôže obmedzovať základné právo alebo slobodu viac, ako je nevyhnutné na dosiahnutie cieľa ňou sledovaného, resp. právna norma by mala dosahovať sledovaný cieľ najmenej drastickým spôsobom (PL. ÚS 23/06). V tejto súvislosti zároveň navrhujeme vypustiť v § 29d ods. 7 písm. b) a c), ktoré sa v nadväznosti na uvedené stanú obsolétne.

76. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 72

V § 29d ods. 5, písm. c) a d) navrhujeme za slová: „v lehote určenej úradom,“ doplniť slová: „ktorá nesmie byť kratšia ako 14 dní,“.

Odôvodnenie:

Za účelom zachovania zásady právnej istoty navrhujeme doplniť primeranú lehotu na splnenie povinností vyžadovaných Úradom.

77. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 72

V § 29d odsek 7, písm. a) navrhujeme formulovať nasledovne

„a) vopred, najneskôr 3 dni pred výkonom kontroly namieste, podľa odseku 4 oznámiť prevádzkovateľovi základnej služby termín začatia a cieľ výkonu kontroly, preukázať sa poverením na vykonanie kontroly a umožniť na žiadosť prevádzkovateľa základnej služby alebo tretej osoby nahliadnúť do preukazu totožnosti alebo v prípade príslušníka úradu do služobného preukazu,“

Odôvodnenie

Vzhľadom na povahu kontroly je nevyhnutné zapojenie viacerých zložiek PZS, a preto je potrebné so strany PZS mať časový priestor na organizačné zabezpečenie.

78. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 72

Navrhujeme znenie v §29d, ods. 7, písm. b) upraviť, nakoľko odobratie prostriedkov výpočtovej techniky môže spôsobiť nedostupnosť základnej služby. Odobratie týchto prostriedkov navrhujeme umožniť len v prípade, ak nebude narušená dostupnosť ZS alebo ak Úrad poskytne adekvátne prostriedky a zabezpečí ich uvedenie do prevádzky.

79. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 72

V § 29e ods. 2 písm b) požadujeme doplniť do ustanovenia, že prevádzkovateľ nie je povinný informácie poskytnúť, ak by to bolo v rozpore so zákonom uloženou alebo priznanou povinnosťou mlčanlivosti podľa iných osobitných predpisov (a doplniť odkazy najmä na zákon č. 452/2021).

Odôvodnenie:

ide o informácie, ktoré sú chránené podľa osobitných predpisov, napr. zákona č. 452/2021.

80. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 72

V § 29e ods. 2, písm. f) navrhujeme za slová: „v lehote určenej úradom,“ doplniť slová: „ktorá nesmie byť kratšia ako 60 dní,“.

Odôvodnenie:

Za účelom zachovania zásady právnej istoty a dostatočného časového rozpätia na splnenie prijatých opatrení navrhujeme doplniť primeranú lehotu na splnenie povinností vyžadovaných Úradom.

81. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 72

V § 29f odsek 3, písm. i) navrhujeme formulovať nasledovne

„i) lehotu, ktorá nebude kratšia ako 7 pracovných dní na podanie námietok k zisteným nedostatkom, k lehote na predloženie písomného zoznamu prijatých opatrení a k lehote na splnenie prijatých opatrení,“

Odôvodnenie:

Navrhujeme stanoviť minimálnu lehotu na vyjadrenie, ktoré nebude kratšia ako 7 pracovných dní.

82. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 72

Požadujeme vypustiť celý § 29i - úpravu predbežného opatrenia.

Odôvodnenie:

Hoci nadpis hovorí o ukladaní opatrení na nápravu, ustanovenie rieši podmienky pre uloženie predbežného opatrenia. Nad rámec smernice NIS2, nie je zrejmé, čo môže byť obsahom ukladaných povinností v rámci predbežného opatrenia. Na riešenie kybernetického incidentu má úrad nástroje v § 27, ak by bola potreba konať rýchlo a neodkladne môže uložiť povinnosť riešiť incident alebo povinnosť vykonať reaktívne opatrenia alebo požadovať nápravné opatrenie. Rozhodnutia predbežného charakteru nie sú navyše ani preskúmateľné súdom a dotknutý subjekt nebude mať žiadne prostriedky ochrany.

83. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 72

V § 29j odsek 1 písm. c) navrhujeme formulovať nasledovne

„c) informovať dotknuté osoby alebo verejnosť o rizikách alebo následkoch porušenia povinnosti, ak je to vo verejnom záujme a nebude tým ohrozená bezpečnosť alebo prevádzka základnej služby alebo prevádzkovateľa základnej služby“

Odôvodnenie:

Cieľom pripomienky je zohľadniť aby tým nedošlo k zmareniu podstaty zákona a ochrany kyberbezpečnosti

84. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 72

V § 29j odsek 1 písm. d) navrhujeme formulovať nasledovne

„d) zakázať poskytovať základnú službu do času nápravy nezákonného stavu, ak je takéto opatrenie nevyhnutne potrebné z dôvodu bezprostredného ohrozenia života a zdravia a iné opatrenia v rámci dohľadu neboli účinné a nebola vykonaná náprava v lehote poskytnutej úradom ak nejde o prevádzkovateľa základnej služby, ktorý je orgánom verejnej moci alebo ktorý poskytuje základnú službu na základe povinnosti uloženej zákonom alebo na jeho základe.“

Odôvodnenie:

Cieľom pripomienky je zohľadniť aby nedošlo k zmareniu podstaty zákona a ochrany kyberbezpečnosti a zabezpečenie zachovania kontinuity služby. Nad rámec Smernice NIS2, potrebné zosúladiť so smernicou čl 32, odsek 5, hovorí sa primárne o zrušení certifikácie alebo povoľovacieho konania.

Nie je definované na základe neplnenia akých povinností môže Úrad zakázať poskytovanie základnej služby. Táto možnosť je neprimeraná, cieľom Úradu a Zákona nemá byť zakázanie poskytovania základná služba ale naopak zabezpečiť, aby bola ZS poskytovaná bezpečne.

85. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 72

Navrhujeme §29j, ods. 4 odstrániť.

Odôvodnenie:

Navrhované znenie §29j, ods. 4 považujeme za neadekvátne. Cieľom Úradu a Zákona nemá byť zákaz a trestanie členov štatutárnych orgánov zakazovaním ich činnosti, ale naopak zabezpečiť, aby bola základná služba poskytovaná bezpečne.

86. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 72

V § 29j odsek 4 navrhujeme formulovať nasledovne

„(4) Ak prevádzkovateľ základnej služby, ktorý prevádzkuje kritickú základnú službu, nesplní povinnosť podľa odseku 1 písm. a) alebo b), ani v dodatočnej primeranej lehote určenej vo výzve úradu, môže úrad podľa závažnosti, rozsahu, dĺžky trvania, následkov a povahy zistených nedostatkov podať návrh na súd, aby uložil zákaz štatutárnemu orgánu alebo členovi štatutárneho orgánu prevádzkovateľa základnej služby, jeho vedúcemu zamestnancovi na najvyššej úrovni riadenia zodpovednému za príslušnú činnosť alebo výkonom tejto činnosti poverenému splnomocnencovi, vykonávať ich funkciu alebo činnosť u prevádzkovateľa základnej služby, a to až do doby splnenia týchto povinností.“

Odôvodnenie:

Tým, že ide o závažný zásad do práv by o zákaze výkonu funkcie mal rozhodovať súdny orgán. V zmysle čl. 32 ods. 5 takéto opatrenie musí podliehať primeraným procesným zárukám, práva na spravodlivý proces a práva na obhajobu. Aj v rámci trestného konania zákaz výkonu činnosti môže uložiť len súd. V smernici NI2 - sa rozsah osôb obmedzuje na úroveň výkonného riaditeľa alebo právneho zástupcu (zastupovať ho a robiť v jeho mene rozhodnutia), čím sa myslí zrejme primárne štatutárny orgán. Zákon sa musí rovnako vzťahovať na súkromné aj verejné subjekty. Navrhovaná právna úprava nereflektuje tento princíp, preto sa posledná veta ods. 4 vypúšťa.

87. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 72

V § 29k ods. 2 Navrhujeme doplniť na konci vetu:

„Iná osoba v takom prípade nezodpovedá za prípadnú škodu spôsobenú výkonom rozhodnutia a za ktorú zodpovedá úrad.“

Súčasne požadujeme aby bolo doplnené aj právo napadnúť takéto rozhodnutie podaním opravného prostriedku.

Odôvodnenie:

Škodu za vykonanie opatrenia nemôže znášať subjekt, ktorý vykonáva dané opatrenie.

88. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 72

V § 29k navrhujeme doplniť nový odsek:

(8) Proti rozhodnutiu súdu ako aj rozhodnutiu úradu je prípustné odvolanie, ktoré má odkladný účinok.

Odôvodnenie:

Preskúmateľnosť a právna istota.

89. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 72

Navrhujeme vypustiť §29l

Odôvodnenie:

V podmienkach správneho trestania takýto inštitút nie je uplatňovaný. Rozkaz o uložení sankcie sa ukladá v prípade priestupkov (je upravený v zákone o priestupkoch) a nie v prípade správnych deliktov, resp. nie je zaužívaným inštitútom. Nie je celkom jasné kedy a či vôbec môže byť spoľahlivo zistený stav porušenie napríklad pri postupe § 29a písm. a), vo väzbe na prijatú sťažnosť.

90. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 72

V § 29n odsek 1 navrhujeme formulovať nasledovne

„(1) Kontrolovanému subjektu, ktorý neplní povinnosti podľa tohto zákona pri výkone dohľadu a tým znemožňuje priebeh kontroly podľa § 29c až 29h, marí výsledok kontroly alebo nápravu zistených nedostatkov, môže úrad uložiť poriadkovú pokutu do 1 500 eur. Pri určovaní poriadkovej pokuty úrad prihliada na mieru sťaženia výkonu kontroly alebo marenia výsledku kontroly.“

Odôvodnenie:

Poriadková pokuta sa ukladá za procesné nedostatky pri výkone kontroly.

91. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 72 a 76

Navrhujeme zjednodušiť právnu úpravu sankcií tak aby všetky penále, pokuty a sankcie boli v návrhu zákona upravené prehľadným spôsobom v na sebe nadväzujúcich ustanoveniach.

Odôvodnenie:

Sankcie sú v zákone upravené na rôznych miestach v zákone, veľmi zložito a tým pádom aj neprehľadne, napr. penále (§ 29j ods. 2), rozkazné konanie (§ 29l) a sankcie (§ 30 a § 31). Z uvedeného dôvodu navrhujeme zjednodušiť a sprehľadniť ustanovenia upravujúce sankcie penále a pokuty. Navrhovanou zmenou sa zabezpečí súlad s § 2 ods. 1 a § 3 ods. 2 zákona č. 400/2015 Z. z., v zmysle ktorého musí byť právny predpis, okrem iného, všeobecne zrozumiteľný a prehľadný.

92. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 72 a 76

Navrhujeme znížiť maximálne výšky pokút na úroveň aktuálne platných a účinných výšok pokút vyplývajúcich zo zákona 69/2018 Z. z. o kybernetickej bezpečnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov a v prípade nových pokút, penále a sankcií, pre ktoré nie je stanovená minimálna výška v zmysle smernice NIS 2 navrhujeme ich zníženie aspoň o 50 %.

Odôvodnenie:

Zvýšenie pokút oproti aktuálne nastaveným výškam pokút považujeme za ničím nepodloženú a neopodstatnenú zmenu zo strany predkladateľa. V zmysle osobitnej časti dôvodovej správy sa k novelizačnému bodu 76 (správne delikty) len všeobecne konštatuje, že pôvodné ustanovenie o správnych deliktach sa upravilo podľa zmien vyplývajúcich zo smernice NIS 2 a z aplikačnej praxe, avšak žiadnym spôsobom predkladateľ nedeclaruje, že by v rámci aktuálne platného a účinného znenia zákona 69/2018 Z. z. o kybernetickej bezpečnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“) dochádzalo k porušovaniu povinností zákona resp. k neodstraňovaniu nežiadúceho stavu zo strany povinných subjektov do takej miery, že by predkladateľa bol nútený zvýšiť výšku pokút (v prípadoch, pre ktoré nie je stanovená minimálna výška v zmysle smernice NIS 2). Nakoľko predkladateľ v návrhu zákona žiadnym bližším spôsobom nešpecifikuje v akom rozsahu je potrebné poskytovať základnú službu v rámci celej podnikateľskej činnosti dotknutého subjektu (napr. či postačuje zápis v OR SR alebo či sa musí jednať o jeho hlavnú činnosť v zmysle NACE kódov, alebo poskytol službu v zanedbateľnom rozsahu – napr. 1x za rok, atď.) bude pravdepodobne dochádzať k situáciám, kedy sa dotknutý subjekt nebude považovať za subjekt, na ktorý by sa návrh zákona mal uplatňovať, avšak Úrad danú situáciu vyhodnotí opačne a bude dotknutý subjekt automaticky penalizovať za porušenie povinností vyplývajúcich z návrhu zákona počnúc nesplnením oznamovacej povinnosti vyplývajúcej z § 17 ods. 3 návrhu zákona.

93. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 76

V §31 (všetky ods. s týmto znením) navrhujeme slová „Úrad uloží pokutu“ nahradiť slovami „Úrad môže uložiť primeranú pokutu“

Odôvodnenie:

Všetky pokuty sú neprimerane vysoké, pre niektoré malé spoločnosti likvidačné. Úrad by mal predovšetkým požadovať vykonanie nápravy a pokuta má byť udeľovaná až v prípade, ak náprava nebola vykonaná. Potrebné implementovať čl. 35 NIS2 (porušenie povinností pri ktorých došlo k porušeniu ochrany osobných údajov) , aby nedochádzalo k duplikovaniu ukladania sankcií, v prípadoch, ktoré môžu zakladať aj porušenie iných predpisov, vrátane sektorových predpisov, ak sa podľa nich môžu ukladať sankcie.

V danom prípade sa môže kumulovať uloženie sankcie popri penále za neplnenie opatrení na nápravu, čím by bol prevádzkovateľom sankcionovaný 2x za to isté porušenie. Malo by sa vypustiť ustanovenie o penále alebo táto skutková podstata zo správneho deliktu.

94. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nového novelizačného bodu
Navrhujeme vypustiť §32 ods. 1 písm. b)

Odôvodnenie:

Odkazuje na zrušené znenie §18, identifikačné kritériá sa v novom znení nedefinujú a nepoužívajú.

95. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nového novelizačného bodu
Navrhujeme do návrhu zákona doplniť nový novelizačný bod v znení:

„v § 33 sa za ods. 4 vkladá nový odsek 5 v znení: Výpočet všeobecne záväzných právnych predpisov uvedených v časti poznámka v prílohe č. 1 a prílohe č. 2 je záväzný.“

Ostatné novelizačné body sa primerane prečísľujú.

Odôvodnenie

Z dôvodu zachovania právnej istoty a predchádzaniu pochybnostiam a možným rôznym výkladom navrhujeme jednoznačným spôsobom ustanoviť, že výpočet právnych predpisov obsiahnutých v časti poznámka v prílohe č. 1 a č. 2 možno považovať za úplný.

96. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 82
Navrhujeme §33 odsek 4 formulovať nasledovne:

„(4) Ak základná služba spadá do viacerých sektorov alebo podsektorov podľa prílohy č. 1 alebo prílohy č. 2, alebo ak základná služba spadá pod viaceré ústredné orgány, pôsobnosť podľa tohto zákona vykonáva jeden ústredný orgán určený úradom.“

Odôvodnenie:

Doplnenie číslovky „jeden“, ktorá logicky do textu patrí, z dôvodu určitosti a jednoznačnosti ústredného orgánu.

97. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nového novelizačného bodu
Navrhujeme doplniť nový §33a s nasledovným znením:

„§33a Sektorové právne akty Európske Únie

(1) Ak priamo použiteľný sektorový predpis Európskej únie alebo osobitný právny predpis XY, ktorý zapracováva alebo vykonáva príslušný sektorový predpis Európskej únie, požaduje od prevádzkovateľov základnej služby alebo prevádzkovateľov kritickej základnej služby aby prijali opatrenia na riadenie kybernetických rizík alebo aby nahlasovali závažné incidenty a tieto požiadavky majú porovnateľný účinok ako povinnosti ustanovené v tomto zákone, tak sa príslušné ustanovenia tohto zákona na týchto prevádzkovateľov nevzťahujú a to vrátane ustanovení o dohľade nad dodržiavaním týchto povinností podľa §29 a nasl. tohto zákona.

(2) Požiadavky v zmysle odseku 1 sa vždy považujú za porovnateľné s povinnosťami ustanovenými v tomto zákone:
a) vo vzťahu k zavádzaniu, dodržiavaniu a vykonávaniu bezpečnostných opatrení zmysle §20 tohto zákona,
b) vo vzťahu k povinnosti hlásiť kybernetické bezpečnostné incidenty, kybernetické hrozby, udalosti odvrátené na poslednú chvíľu a zraniteľnosti ním prevádzkovaných verejne dostupných sietí a informačných systémov v zmysle §24 tohto zákona.

(3) Za požiadavky s porovnateľným účinkom ako povinnosti uvedené v tomto zákone sa tiež považujú tie ustanovenia priamo použiteľného predpisu Európskej Únie alebo osobitného právneho predpisu XY, ktorý zapracováva alebo vykonáva príslušný sektorový predpis Európskej únie, o ktorých to ustanovujú ustanovenia takýchto právnych predpisov.

Poznámka pod čiarou: XY napríklad Zákon NRSR 747/2004 Z.z. o dohľade nad finančných trhom v znení neskorších právnych predpisov.

Odôvodnenie:

Uvedené ustanovenie je v súlade s ustanoveniami NIS2 ak aj DORA, ktoré ustanovujú, že DORA je lex specialis voči povinnostiam uvedeným v NIS2 a splnením požiadaviek DORA dôjde k naplneniu účelu aj porovnateľných požiadaviek NIS2. Súčasne sa zamedzí duplicitným požiadavkám a povinnostiam finančných subjektov.

98. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 83

V § 34b odsek 1 navrhujeme formulovať nasledovne

„(1) Ten, kto bol 31. decembra 2024 prevádzkovateľom základnej služby podľa doterajších predpisov je od 1. januára 2025 prevádzkovateľom kritickej základnej služby podľa tohto zákona. Plnenie povinností podľa § 17 ods. 3 a § 18 ods. 2 sa vo vzťahu k základným službám určeným podľa predpisov účinných do 31. decembra 2024 na uvedených prevádzkovateľov nevzťahuje.“

Odôvodnenie:

Precizovanie aplikovateľnosti prechodných ustanovení.

99. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 83

V § 34b odsek 2 navrhujeme formulovať nasledovne

„(2) Úrad môže do 31. decembra 2026 aj z vlastnej iniciatívy alebo na základe podnetu dotknutého prevádzkovateľa rozhodnúť, ktorá z osôb podľa odseku 1 nie je prevádzkovateľom kritickej základnej služby z dôvodu, že nespĺňa podmienky podľa § 18 ods. 1 tohto zákona v znení účinnom od 1. januára 2025.“

Odôvodnenie:

Doplnenie možnosti PZR dať návrh na vyradenia z registra.

100. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 83

V § 34b odsek 3 navrhujeme formulovať nasledovne

„(3) Ten, kto bol 31. decembra 2024 poskytovateľom digitálnej služby podľa doterajších predpisov je od 1. januára 2025 prevádzkovateľom základnej služby podľa tohto zákona. Plnenie povinností podľa § 17 ods. 3 sa na uvedených prevádzkovateľov a poskytované digitálne služby, pre ktoré boli určené ako poskytovatelia digitálnych služieb nevzťahuje.“

Odôvodnenie:

Precizovanie aplikovateľnosti prechodných ustanovení.

101. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 83

V § 34b odsek 4 navrhujeme formulovať nasledovne

„(4) Úrad môže do 31. decembra 2026 aj z vlastnej iniciatívy alebo na základe podnetu dotknutého prevádzkovateľa rozhodnúť, ktorá z osôb podľa odseku 3 nie je prevádzkovateľom základnej služby z dôvodu, že nespĺňa podmienky podľa § 17 ods. 1 tohto zákona v znení účinnom od 1. januára 2025.“

Odôvodnenie:

Doplnenie možnosti PZR dať návrh na vyradenia z registra.

102. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 83

V § 34b odsek 6 navrhujeme formulovať nasledovne

„(6) Prevádzkovateľ základnej služby podľa odseku 1 môže do 31. decembra 2026 splniť podmienku zavedenia bezpečnostných opatrení podľa predpisov v znení účinnom od 1. januára 2025 aj zavedením bezpečnostných opatrení podľa predpisov účinných do 31. decembra 2024. Uvedené sa vzťahuje aj na povinnosť podľa § 19 odseku 2 a 3 zákona, ktorá sa môže plniť do 31. decembra 2026 spôsobom ako upravovali predpisy účinné do 31. decembra 2024.“

Odôvodnenie:

Precizovanie aplikovateľnosti prechodných ustanovení.

103. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 83

V § 34b odsek 9 a 10 navrhujeme formulovať nasledovne

„(9) Ak došlo k začatiu poskytovania základnej služby pred 1. januárom 2025, lehota na splnenie oznamovacej povinnosti podľa § 17 ods. 3 a podľa § 18 ods. 2 plynie od 1. januára 2025.

(10) Prevádzkovateľ základnej služby iný ako je uvedený v odseku 1 zosúladí zmluvné vzťahy podľa § 19 ods. 2 a 3 podľa predpisov účinných od 1. januára 2025 do 24 mesiacov od zápisu do registra prevádzkovateľov základnej služby. „

Odôvodnenie:

Precizovanie aplikovateľnosti prechodných ustanovení.

104. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 84

V Príloha č.1, bod 7. Digitálna infraštruktúra správcovia a prevádzkovatelia sietí a informačných systémov, ktoré sa týkajú bezpečnosti Slovenskej republiky žiadame doprecizovať akých subjektov sa týka

105. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 84

V Príloha č.1, bod 7. Digitálna infraštruktúra správcovia a prevádzkovatelia sietí a informačných systémov, ktoré sa týkajú zabezpečenia obrany Slovenskej republiky žiadame doprecizovať akých subjektov sa týka .

106. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 84

V Prílohe č.1 bod 7. Digitálna infraštruktúra subjekty hospodárskej mobilizácie

navrhujeme doplniť:

„subjekty hospodárskej mobilizácie ktorému bolo uložené opatrenie podľa zákona o hospodárskej mobilizácii ministerstvom obrany SR.“

107. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 84

V Prílohe č.1, bod 7. Digitálna infraštruktúra správcovia a prevádzkovatelia sietí a informačných systémov, ktoré sa týkajú utajovaných skutočností žiadame doprecizovať akých subjektov sa týka

108. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 84

V Prílohe č.1, bod 7. Digitálna infraštruktúra správca a prevádzkovateľ informačného systému Úradu pre verejnú regulovanú službu žiadame doprecizovať akých subjektov sa týka

109. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 84

V Prílohe č.1, bod 8. Riadenie služieb IKT (medzi podnikmi) žiadame vypustiť slová „tretia strana“

Odôvodnenie:

Akej tretej strany sa to má týkať? V zmysle § 19 PZS oznamujú uzatvorenie zmluvy s tretou stranou - významnými dodávateľmi IKT

110. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 84

V Prílohe č.1, časť Vysvetlivky: Služba dátového centra je služba, ktorá zahŕňa štruktúry alebo skupiny štruktúr vyhradené na centralizované umiestnenie, vzájomné prepojenie a prevádzku IT a sieťového vybavenia poskytujúcich služby ukladania, spracovania a prepravy dát spolu so všetkými zariadeniami a infraštruktúrami na distribúciu elektrickej energie a environmentálnu kontrolu. žiadame doprecizovať a poskytnúť usmernenie, či bude napríklad pod uvedenú službu spadať aj prenájom miesta v dátovom centre, teda ak sa neposkytujú iné služby ako len prenájom a napojenie na elektrinu.

111. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 84

V Prílohe č.1, časť Vysvetlivky: žiadame upraviť nasledovne: „Elektronická komunikačná služba je služba obvykle poskytovaná za odplatu prostredníctvom elektronických komunikačných sietí, ktorá zahŕňa, s výnimkou služieb

poskytujúcich obsah alebo vykonávajúcich redakčnú kontrolu obsahu prenášaného pomocou elektronických komunikačných sietí a služieb (službu prístupu k internetu, interpersonálnu komunikačnú službu, služby pozostávajúce úplne alebo prevažne z prenosu signálov, ako napríklad prenosové služby používané na poskytovanie služieb komunikácie M2M a na vysielanie).“

Odôvodnenie:

Zosúladienie so ZEK.

112. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 84

Z prílohy č. 1, sektora 1. Energetika, podsektora d) ropa navrhujeme v časti s názvom typ subjektu vypustiť tretiu časť (vybraný podnikateľ, ktorý vybrané ropné výrobky 1. uvedie do daňového voľného obehu na území Slovenskej republiky, 2. prepraví na územie Slovenskej republiky mimo pozastavenia dane na podnikateľské účely, 3. dovezie na územie Slovenskej republiky z tretích štátov, 4. uvedie do daňového voľného obehu, prepraví alebo dovezie na územie Slovenskej republiky na podnikateľské účely iným spôsobom, ako je uvedené v prvom až treťom bode).

Odôvodnenie:

Považujeme za nevyhnutné odstrániť goldplating a zosúladiť návrh zákona so smernicou NIS 2. Smernica NIS 2 v rámci prílohy č. 1, odvetvia 1. Energetika, pododvetvia c) ropa, v časti typ subjektu uvádza len 3 typy subjektov, a to (1) prevádzkovateľov ropovodov, (2) prevádzkovateľov zariadení na ťažbu, rafinovanie a spracovanie ropy, jej skladovanie a prepravu a (3) ústredné subjekty správy zásob, ako sú vymedzené v článku písm. f) smernice Rady 2009/119/ES. Z vyššie uvedeného dôvodu požadujeme aby predkladateľ nešiel nad rámec minimálnych (nevyhnutných) požiadaviek legislatívy EÚ.

113. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 84

Z prílohy č. 1, sektora 7 Digitálna infraštruktúra, navrhujeme v časti s názvom typ subjektu vypustiť slová: „subjekty hospodárskej mobilizácie“. V prípade neakceptovania danej pripomienky navrhujeme ako alternatívu doplniť za slová: „subjekty hospodárskej mobilizácie“ slová: „určené na základe rozhodnutia Ministerstva obrany Slovenskej republiky“.

Odôvodnenie:

Považujeme za nevyhnutné odstrániť goldplating a zosúladiť návrh zákona so smernicou NIS 2. Smernica NIS 2 v rámci prílohy č. 1, odvetvia 8. Digitálna infraštruktúra, v časti typ subjektu uvádza len 9 typov subjektov, a to (1) poskytovatelia internetových prepojujúcich uzlov, (2) poskytovatelia služieb DNS, s výnimkou prevádzkovateľov koreňových názvových serverov, (3) správcovia názvov TLD, (4) poskytovatelia služieb cloud computingu, (5) poskytovatelia služieb dátového centra, (6) poskytovatelia sietí na sprístupňovanie obsahu, (7) poskytovatelia dôveryhodných služieb, (8) poskytovatelia verejných elektronických komunikačných sietí a (9) poskytovatelia verejne dostupných elektronických komunikačných služieb. Z vyššie uvedeného dôvodu požadujeme aby predkladateľ nešiel nad rámec minimálnych (nevyhnutných) požiadaviek legislatívy EÚ. Z dôvodu zachovania právnej istoty požadujeme ako alternatívne riešenie, v prípade ponechania subjektov hospodárskej mobilizácie, o precizovanie danej časti a jednoznačné určenie, že sa jedná o subjekty hospodárskej mobilizácie určené rozhodnutím Ministerstva obrany SR. Nakoľko subjekty hospodárskej mobilizácie boli doplnené do samostatnej časti (oddelenej od iných častí v rámci časti „Typ subjektu“) v ktorej sa nachádzajú ako typ subjektu len správcovia a prevádzkovatelia sietí a informačných systémov, ktoré sa týkajú zabezpečenia obrany Slovenskej republiky, je logické, že sa má jednať len o subjekty hospodárskej mobilizácie určené práve týmto ministerstvom.

114. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 84

V rámci prílohy č. 2, sektora 4. Výroba, spracovanie a distribúcia potravín žiadame predkladateľa návrhu o špecifikáciu a odstránenie zmätočnosti tohto ustanovenia.

V Prílohe č. 2, bod 4 navrhujeme uviesť v kolónke „Typ subjektu“ definíciu „prevádzkovateľa potravinárskeho podniku“ v súlade so smernicou NIS 2 a to: „prevádzkovateľ potravinárskeho podniku, ktorý sa zaoberá veľkoobchodnou distribúciou a priemyselnou výrobou a spracovaním“.

Odôvodnenie:

V rámci prílohy č. 2, sektora 4 Výroba, spracovanie a distribúcia potravín sa ako typ subjektu uvádza prevádzkovateľ potravinárskeho podniku a v zmysle poznámky sa odkazuje na zákon č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o potravinách“). V zmysle zákona o potravinách sa v rámci § 1 ods. 1 písm. a)

odkazuje pri prevádzkovateľovi potravinárskeho podniku na čl. 3 ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 z 28. januára 2002, ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky potravinového práva, zriaďuje Európsky úrad pre bezpečnosť potravín a stanovujú postupy v záležitostiach bezpečnosti potravín, v zmysle ktorého „prevádzkovateľ potravinárskeho podniku“ znamená fyzické alebo právnické osoby zodpovedné za zabezpečenie toho, aby sa v potravinárskom podniku pod ich kontrolou plnili požiadavky potravinového práva, pričom „potravinársky podnik“ znamená akýkoľvek podnik, či už pre zisk alebo nie, štátny alebo súkromný, vykonávajúci ktorúkoľvek z činností súvisiacich s ktorýmkoľvek stupňom výroby, spracovania a distribúcie potravín. Z uvedených definícií máme za to, že za prevádzkovateľa základnej služby vyplývajúcej z prílohy č. 2, sektora 4. by sa mal považovať len subjekt, u ktorého pri výrobe a spracovaní dochádza aj k distribúcii potravín, a teda podniky, ktoré sa v zásade venujú len distribúcii (bez výroby a spracovania potravín) by nemali spadať pod tento typ subjektu.

Zákon by sa teda vzťahoval na širšie spektrum subjektov, než predpokladá smernica NIS 2. Pri takejto transpozícii smernice NIS 2 sa jedná sa o tzv. goldplating (transpozícia smernice nad rámec povinností v nej stanovených), a to napriek skutočnosti, že podľa sprievodných dokumentov (Analýza vplyvov na podnikateľské prostredie) nebol žiaden goldplating identifikovaný.

Je v súlade s účelom smernice NIS 2, aby sa zákon vzťahoval len na potravinárske podniky, „ktoré sa zaoberajú veľkoobchodnou distribúciou a priemyselnou výrobou a spracovaním“ a nie na maloobchodné podniky, ktorých hlavnou obchodnou činnosťou je predaj potravín konečnému spotrebiteľovi resp. ktoré len ako doplnok k svojej primárnej maloobchodnej činnosti dodávajú potraviny iným podnikateľom.

Je preto potrebné sa striktné držať smernice NIS 2 a definície potravinárskeho podniku, ktorá je v nej uvedená (príloha č. II, bod 4. NIS 2), t.j. potravinárske podniky, ktoré sa zaoberajú veľkoobchodnou distribúciou a priemyselnou výrobou a spracovaním.

Čo sa týka špecifikovania jednotlivých obchodných činností, ktorej spadajú pod NIS 2 v zákonné, bolo by vhodné zdefinovať, v akom rozsahu má subjekt danú činnosť vykonávať (ci už je to veľkoobchod, spracovanie potravín, ale napr. aj výroba elektriny). Navrhujeme napríklad tieto alternatívy:

- a. osoba poskytuje služby a/alebo vykonáva činnosti v odvetviach a ročný príjem osoby z týchto činností presahuje 50 % celkového ročného príjmu osoby; alebo
- b. osoba poskytuje služby a/alebo vykonáva činnosti v odvetviach a tieto činnosti sú jej hlavnou činnosťou.

115. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nového novelizačného bodu

Navrhujeme vložiť do návrhu prílohu č. 3 v znení:

Dopad kybernetického bezpečnostného incidentu v závislosti:	Závažný kybernetický bezpečnostný incident	
	Kybernetický bezpečnostný incident	Kybernetický bezpečnostný incident so schopnosťou spôsobiť značnú ujmu
Počet používateľov základnej služby zasiahnutých kybernetickým bezpečnostným incidentom	Incident viedol ku konaniu, ktoré ohrozuje dostupnosť, integritu alebo dôvernosť uchovávaných, prenášaných alebo spracúvaných údajov alebo súvisiacich služieb prevádzkovateľa základnej služby poskytovaných alebo prístupných prostredníctvom týchto sietí a	1. Incident viedol ku konaniu, ktoré ohrozuje dostupnosť, integritu alebo dôvernosť uchovávaných, prenášaných alebo spracúvaných údajov alebo súvisiacich služieb prevádzkovateľa základnej služby poskytovaných alebo prístupných prostredníctvom týchto sietí a informačných systémov, ktorá postihuje viac ako 100 000 osôb

	informačných systémov, ktorá postihuje viac ako 50 000 osôb.	
Dĺžka trvania kybernetického bezpečnostného incidentu (čas pôsobenia kybernetického bezpečnostného incidentu) a Geografické rozšírenie kybernetického bezpečnostného incidentu.	Obmedzenie alebo narušenie prevádzky základnej služby alebo prvku kritickej infraštruktúry v rozsahu viac ako 100 000 používateľských hodín, pričom pojem používateľská hodina sa týka počtu postihnutých používateľov na území najmenej jedného kraja počas 60 min.	Obmedzenie alebo narušenie prevádzky základnej služby alebo prvku kritickej infraštruktúry v rozsahu viac ako 500 000 používateľských hodín, pričom pojem používateľská hodina sa týka počtu postihnutých používateľov na celom území Slovenskej republiky počas 60 min.
Stupeň narušenia fungovania základnej služby.	Incident spôsobil úplnú nedostupnosť druhu služby, pre ktorú je možné zabezpečiť náhradné riešenie. Incident spôsobil úplnú nedostupnosť druhu služby, pre ktorú nie je možné zabezpečiť náhradné riešenie.	Incident spôsobil úplnú nedostupnosť druhu služby, pre ktorú nie je možné zabezpečiť náhradné riešenie.
Rozsah vplyvu kybernetického bezpečnostného incidentu na hospodárske alebo spoločenské činnosti štátu.	incident spôsobil a) hospodársku stratu alebo hmotnú škodu najmenej jednému užívateľovi viac ako 250 000 eur, b) viac ako 1 000 zranených osôb vyžadujúcich lekárske ošetrovanie, alebo stratu jedného života, alebo c) narušenie verejného poriadku, alebo verejnej bezpečnosti vo významnej časti okresu.	Incident spôsobil a) hospodársku stratu alebo hmotnú škodu najmenej jednému užívateľovi viac ako 500 000 eur, b) obeť na životoch s hraničnou hodnotou viac ako 100 mŕtvych alebo 3 500 zranených osôb vyžadujúcich lekárske ošetrovanie, alebo c) narušenie verejného poriadku, alebo verejnej bezpečnosti vo významnej časti kraja.

Poznámky:

1. Vzhľadom na počet používateľov postihnutých kybernetickým bezpečnostným incidentom, najmä používateľov využívajúcich danú službu na poskytovanie vlastných služieb, prevádzkovateľ základnej služby hodnotí počet:
 - a) fyzických osôb a právnických osôb postihnutých kybernetickým bezpečnostným incidentom, s ktorými uzavrel zmluvu o poskytovaní služby,
 2. Dĺžkou trvania kybernetického bezpečnostného incidentu sa rozumie obdobie od narušenia riadneho poskytovania služby z hľadiska dostupnosti, pravosti, integrity alebo dôvernosti až po obnovenie poskytovania tejto služby.
 3. Pri geografickom rozšírení kybernetického bezpečnostného incidentu (oblasti postihnutej kybernetickým bezpečnostným incidentom) prevádzkovateľ základnej služby hodnotí vplyv kybernetického bezpečnostného incidentu na poskytovanie jeho služieb v určitých geografických oblastiach.
 4. Stupeň obmedzenia alebo narušenia prevádzky základnej služby, alebo prvku kritickej infraštruktúry sa meria na základe jednej alebo viacerých týchto charakteristík, ktoré sú narušené kybernetickým bezpečnostným incidentom: dostupnosť, integrita alebo dôvernosť údajov, alebo súvisiacich služieb.
 5. Rozsah vplyvu kybernetického bezpečnostného incidentu na hospodárske alebo spoločenské činnosti štátu predstavuje posúdenie na základe hodnôt (napríklad povaha zmluvných vzťahov so zákazníkom, potenciálny počet používateľov postihnutých kybernetickým bezpečnostným incidentom, spôsobenie závažných materiálnych alebo nemateriálnych škôd).

116. Zásadná pripomienka k čl. IV vloženie nového novelizačného bodu

V čl. IV navrhujeme doplniť nový bod

„V 109 ods. 11 znie:

Podnik poskytujúci verejné siete alebo verejne dostupné služby je oprávnený

- a) viesť register účastníkov, ktorí si riadne a včas neplnia povinnosti vyplývajúce zo zmluvných vzťahov medzi podnikom a účastníkom a osôb, o ktorých podnik zistil, že odcudzili alebo poškodili telekomunikačné zariadenia, alebo zneužili telekomunikačné zariadenia alebo služby, a to na účel posúdenia podľa § 86 ods. 1 písm. c) a § 87 ods. 5, ak tento zákon neustanovuje inak,
- b) poskytnúť aj bez súhlasu účastníka informácie z registra uvedeného v písmene a) v rozsahu nevyhnutných údajov podľa § 110 ods. 2 ostatným podnikom poskytujúcim verejné siete alebo verejne dostupné služby.
- c) za účelom ochrany užívateľov pred podvodnými volaniami aj bez súhlasu účastníka poskytnúť podnikom poskytujúcim verejné siete alebo verejne dostupné služby výsledok overenia čísla volajúceho.“

Odôvodnenie:

Prostredníctvom novely Zákona o elektronických komunikáciách sa navrhuje zvýšiť ochranu zákazníkov pred podvodnými praktikami využívajúc elektronické komunikačné služby a siete.

117. Zásadná pripomienka k čl. IV vloženie nového novelizačného bodu

V čl. IV navrhujeme doplniť nový bod

„V 111 ods. 3 znie:

(3) Podnik je ďalej oprávnený spracúvať prevádzkové údaje a lokalizačné údaje v nevyhnutnom rozsahu aj bez súhlasu užívateľa na účely

- a) prevádzky siete, služby alebo siete a služby,
- b) vyúčtovania poskytnutej služby, fakturácie a preukázania nároku na úhradu za poskytnutú službu pri vymáhaní pohľadávok,
- c) vybavovania otázok, sťažností a reklamácií užívateľov,
- d) prevencie a odhaľovania bezpečnostných incidentov a protiprávnych konaní,
- e) poskytovania súčinnosti oprávneným orgánom štátu podľa § 117.
- f) predchádzania bezpečnostných hrozieb, ochrany užívateľov pred podvodnými volaniami a overovania čísel volajúceho,
- g) vykonávania opatrení na ochranu bezpečnosti a integrity sietí a služieb a opatrení na zabránenie ukončenia alebo tranzitu volaní smerovaných do siete podniku z iných sietí v prípade, že identifikácia čísla volajúceho odovzdaná v bode prepojenia je nesprávna.

Odôvodnenie:

Prostredníctvom novely Zákona o elektronických komunikáciách sa navrhuje zvýšiť ochranu zákazníkov pred podvodnými praktikami využívajúc elektronické komunikačné služby a siete.

118. Zásadná pripomienka k čl. IV vloženie nového novelizačného bodu

V čl. IV navrhujeme doplniť nový bod

„V 114 ods. 4 znie:

„(4) Ak podnik ponúka službu prezentácie identifikácie volajúceho, je v odôvodnených prípadoch oprávnený za účelom ochrany užívateľov pred podvodnými volaniami zamedziť prezentáciu identifikácie volajúceho.

Odôvodnenie:

Prostredníctvom novely Zákona o elektronických komunikáciách sa navrhuje zvýšiť ochranu zákazníkov pred podvodnými praktikami využívajúc elektronické komunikačné služby a siete.

119. Všeobecná zásadná pripomienka k Doložke vybraných vplyvov a k Analýze vplyvov na podnikateľské prostredie

Žiadame predkladateľa o úpravu, doplnenie a spresnenie Doložky vybraných vplyvov a Analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie. Vzhľadom k tomu, že predkladateľ predložil materiál na MPK ešte pred oficiálnym skončením PPK, došlo k porušeniu postupu podľa Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov. Z tohto dôvodu požadujeme adekvátne zohľadniť a zapracovať pripomienky v rámci MPK, ktoré boli predložené v rámci PPK.

Odôvodnenie:

Analýza vplyvov na podnikateľské prostredie („ďalej ako Analýza vplyvov“) nereflektuje reálny dopad navrhovaných regulácií na podnikateľské prostredie z dôvodu nesprávnej identifikácie počtu dotknutých osôb. V časti 3.1.3.1. Analýzy vplyvov sa uvádza, že základným vstupným faktorom pre výpočet je Početnosť jednotlivých dotknutých subjektov a ako zdroj údajov je uvedená publikácia s názvom: Malé a stredné podnikanie v číslach v roku 2022, ktorú vydala Slovak Business Agency. Dokument vo svojej časti 1 - Definície, rozlišuje podniky podľa veľkosti len na základe počtu zamestnancov: „V tomto materiáli je pri všetkých ukazovateľoch uplatňované kritérium členenia podnikateľských subjektov do kategórie malé a stredné podniky (MSP) – podľa počtu zamestnancov.“ SMERNICA (EÚ) 2022/2555 zo 14. decembra 2022 o opatreniach na zabezpečenie vysokej spoločnej úrovne kybernetickej bezpečnosti v Únii (smernica NIS 2) vo svojom čl. 2 jednoznačne stanovuje, že pri určovaní veľkosti podniku sa má postupovať podľa Odporúčania Komisie 2003/361/ES. Uvedená publikácia, ktorá bola podkladom na výpočet vplyvov jednotlivých regulácií na zmeny v nákladoch podnikateľov úplne abstrahuje od ostatných kritérií určenia MSP uvedených v Odporúčaní Komisie 2003/361/ES o definícii MSP, vrátane zohľadnenia prepojených a partnerských podnikov. Na základe uvedeného preto možno konštatovať, že Analýza vplyvov neidentifikovala veľkú časť dotknutých subjektov a výpočet vplyvov vychádza z nepresných vstupných údajov. Analýza vplyvov preto nepopisuje reálny dopad na podnikateľské prostredie, ktorý je v skutočnosti oveľa vyšší. Taktiež je potrebné uviesť, že existuje početná skupina podnikov s nízkym počtom zamestnancom a ročným obratom nižším ako 10 mil. eur, ktoré sa však v zmysle Odporúčania komisie 2003/361/ES považujú za stredné alebo veľké podniky iba na základe vzťahov s prepojenými a partnerskými podnikmi. Tieto podniky nedisponujú dostatočným finančným a personálnym kapitálom na zabezpečenie splnenia povinností v zmysle navrhovaných regulácií. Táto podstatná skutočnosť sa v Analýze vplyvov vôbec nespomína.

120. Pripomienka k Analýze vplyvov na podnikateľské prostredie, bodu 3.3 (Vplyvy na konkurencieschopnosť a produktivitu)

Žiadame predkladateľa o prepracovanie bodu 3.3 v zmysle odôvodnenia. Vzhľadom k tomu, že predkladateľ predložil materiál na MPK ešte pred oficiálnym skončením PPK, došlo k porušeniu postupu podľa Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov. Z tohto dôvodu požadujeme adekvátne zohľadniť a zapracovať pripomienky v rámci MPK, ktoré boli predložené v rámci PPK.

Odôvodnenie:

Nestotožňujeme sa s tvrdením predkladateľa v časti 3.3 kde mylne uvádza, že návrh zákona nepredpokladá žiadny priamy vplyv na konkurencieschopnosť a produktivitu. Zo znenia samotného návrhu zákona je predsa zrejmé, že bude

dochádzať k selektívnemu výberu spoločností, ktoré budú musieť vynaložiť dodatočné finančné prostriedky (otázne je len v akej veľkej miere) na zabezpečenie technických a administratívnych potrieb nevyhnutných na splnenie povinností vyplývajúcich z návrhu zákona a spoločností, ktoré nebudú zapísané do registra prevádzkovateľov základnej služby nebudú postihnuté týmto finančným zaťažením. Návrhom zákona bude jednoznačne priamo ovplyvnená konkurencieschopnosť subjektov zapísaných do registra prevádzkovateľov základnej služby.

121. Pripomienka k doložke vybraných vplyvov a analýzam vplyvov

Žiadame predkladateľa návrhu zákona, aby postupoval v zmysle Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov a aby zabezpečil zníženie nákladov na podnikateľské prostredie v rovnakej výške ako zvýšenie nákladov. Vzhľadom k tomu, že predkladateľ predložil materiál na MPK ešte pred oficiálnym skončením PPK, došlo k porušeniu postupu podľa Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov. Z tohto dôvodu požadujeme adekvátne zohľadniť a zapracovať pripomienky v rámci MPK, ktoré boli predložené v rámci PPK.

Odôvodnenie:

V rámci mechanizmu na znižovanie byrokracie a nákladov obsiahnutého v rámci Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov sa má znižovať nadbytočná administratívnu alebo iná regulačnú záťaž na podnikateľské prostredie. V zmysle predmetného mechanizmu je predkladateľ materiálu (ministerstvá a ostatné orgány verejnej moci) povinný za každé zvýšenie nákladov podnikateľského prostredia (IN) znížiť náklady podnikateľského prostredia (OUT) aspoň v dvojnásobnej výške – „one in – two out“. Z uvedeného vyplýva, že predkladateľ má povinnosť zavádzané náklady, ktoré majú vplyv na podnikateľské prostredie, kompenzovať odstraňovaním už existujúcich nákladov v rovnakej výške, resp. v dvojnásobnej výške. V zmysle bodu 6.1 Jednotnej metodiky kvantifikácia vplyvov jednotlivých zavádzaných, menených a vypúšťaných regulácií a súhrnné vplyvy týchto regulácií na podnikateľské prostredie tvorí povinnú súčasť posudzovania vplyvov na podnikateľské prostredie a výsledok tohto procesu je obsahom analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie. Ako uvádzame vyššie v zmysle bodu 6.2. Jednotnej metodiky je predkladateľ za každé jedno euro novej záťaže povinný navrhnúť zníženie záťaže aspoň v hodnote dvojnásobku, čo v prípade predkladateľa návrhu zákona nebolo dodržané, vzhľadom k tomu, že zvýšenie nákladov na podnikateľské prostredie predstavuje vyššiu sumu ako zníženie nákladov na podnikateľské prostredie (nakoľko zníženie je vyčíslené hodnotou 0, resp. nie je vôbec vyčíslené). Na základe vyššie uvedeného žiadame predkladateľa návrhu zákona, aby postupoval v zmysle Jednotnej metodiky a aby zníženie nákladov na podnikateľské prostredie bolo v rovnakej výške ako zvýšenie nákladov.

<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/-/SK/dokumenty/LP-2024-264>